

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "KOVA"
Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
(Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata: Metams į visas dalis svieto\$2.00
Pusei metų\$1.00
Redaktorius K. Vidikas. Administratorius P. Kurkulis
"KOVA"
229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

KOVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA"
Published every Friday by
The Lithuanian Socialist Federation of America
Yearly subscription: In all parts of the world \$2.00
Advertising rates on application.
K. Vidikas, Editor. P. Kurkulis, Manager
All communications should be addressed to:
"KOVA"
229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

VISŲ SALIŲ DARBININKŲ VIENYKĖS

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RETŲ ŽIŪS

No 38

PHILADELPHIA, Pa. 1916m. Rugsėjo (September) 22 d.

PHILADELPHIA, Pa. 1916m. Rugsėjo (September) 22 d.

TELEFONAS
KEYSTONE, MAIN 29-58.

Metas XII

VISUOTINAS N. Y. STREIKAS PĒTNYČIOJ

Didžiojo New Yorko jungtinių centrinių darbininkų organizacijų konferencija nutarė pasiekti ateinančią pėtnyčią visuotiną savo darbininkų unijų streiką, išreiškiant užuojautą streikuojantiems karų darbininkams. Konferencija atstovavo 700,000 organizuotų darbininkų. Vienų tik žydų darbininkų streikuosią 200,000. Konferencijos nutarimu, tačiau, atskirų unijų nariai galės balsuoti, ar jų unija prisidės prie streiko ar ne. Streikas atidėta iki pėtnyčios, nes norima da duoti majorui Mitcheliui progą padaryti įtaką į karų linijų savininkus, kad priimtų savo streikuojančiųjų darbininkų reikalavimus. Tuo tikslu konferencija paskyrė delegaciją nueiti pas majorą ir perstatyti jam dalyką. Delegatai prašė majorą, kad jis susauktų darbininkų ir kompanijų atstovų konferenciją ir patartų kompanijoms duoti visiems savo darbininkams tas sąlygas, kurias 7 d. rugpj. jos buvo sutikusios duoti gatvėkarių darbininkams. Unijų atstovai, atėję pas majorą Mitchellį, skundėsi, kad policija visus be reikalo pareiduoja streikuojančius karų darbininkus ir perdaug aiškiai visur laiko kompanijų ir streiklauzių pusę. Policijos komisioneirus, kuris tuomet buvo pas majorą, prizadėjo "iširti" dalyką. 40,000 jau streikuoja.

Jau 18 d. rugsėjo streikavo 40,000 darbininkų, užjuociančių karų streikininkus. Iš tų 40,000 daugiausia buvo uostų darbininkų ir anglies ir kitų sunkių daiktų vežiotojų.

Kompanijų advokatai ėmė grumoti streiko vadams teismu neva už suokalbį, kurio tikslas esąs varžyti pramoniją. Tai, žinoma, tik tuščias gaudinimas. Anglies valčių darbininkai, kurie pirma kraudavo anglį Interborough gatvėkarių linijos elektros stotims, jau paskelbė streiką. Dabar dokų darbininkų unija tik laukia žodžio nuo unijos prezidento O'Connoro, kad tuojaus eįs streikan. 20,000 mašinistų ir mechanikų pasiryžė bile valandą streikuoti.

Pereitos pėtnyčios unijų konferencija griežtai reikalavo, kad 800,000 New Yorko organizuotų darbininkų nevazinėtų streiklazių varinėjimais gatvėkariams. "Nebukite streiklazių". Streikininkų žmonos ir dukters dēvi juostas su parašais "nebukite streiklazių". Apie karų stotis tos moters sudaro kaip ir reguliari streikininkų sargybė — "piketą". Moterų siuvėjų unija suorganizavo tuo tikslu "brigadą" iš 650 merginų. Policija tas "demonstrantes" areštuoja ir po teismus valkioja. Areštuotas paprastai esti baudžiama po 5 dol. Pereitai ketvergą streikininkai turėjo didelę, ramią demonstraciją, kuri traukė milijonierių gatvę Fifth Avenue. Demonstracijos dalyvavo apie 15,000 darbininkų.

Kompanijos, ramindamos save, pasiskelbė laikraščiuose, kad jau turinčios, kiek reikiant, dar

bininkų ir kad karai reguliariai vaikščiosia. Ištikrųjų gi kompanijos turi tik apie 1,000 streiklazių. Streiklazių taip pat buvo sustreikavę tą dieną prieš streikininkų demonstraciją, ir daugelis streiklazių pabėgo. Karų judėjimas nė kiek nestiprėja.

Streikuos ir neorganizuoti darbininkai.

Be organizuotų darbininkų, ketina streikuoti ir daugelis neorganizuotų neotėgias. Majoras Mitchel sudarė komisiją iš žymių piliečių, kad jie nueitų pas Rapid Transit kompanijos prezidentą Shonts pasitarti, kaip būtų galima išvengti visuotino streiko, bet Shonts atsiskakė bent kokių nusileidimų daryti.

Rugs. 19 d. streikeriai ir jų užjautėjai užpuolė dvi gatvėkarių stotis ir sumušė visus ten buvusius streiklazių ir juos gynusių policiją.

Penki gatvėkariai Bronx, varomi streiklazių, susigrudavo viens į kitą. Buvo sužeista 20 žmonių.

Didelis streikininkų susirinkimas

Sekmadienoj po pietu Madison Square susirinko 10,000 streikininkų. Jiems prakalbas sakė karų darbininkų organizatorius Wm. B. Fitzgerald, Vakarų Angliakasių Federacijos organizatorius J. D. Cannon, socialistų kandidatas į Jungtinių Valstijų senatą Morris Hillquit ir kiti. Susirinkusieji darbininkai reikalavo, kad miestas paimitų savo nuosavybėn gatvėkarių, oro geležinkelį ir požeminių geležinkelį linijas.

DEMOKRATAI KANDIDATUOJA SOCIALISTŲ VARDU.

New York. — Štai kokių suktibių griebiasi buržuazijos politikieriai kovoje su socialistais laike rinkimų. 30-tame distrikte demokratai išstatė savo politikierių Louis Cuvelier'ą, kaip "socialistų" kandidatą į valstijos seimą. Tas-pat kandidatas kandidatuoja ir demokratų nepriklausomybės lygos vardu. Tokiais "triksais" buržuazijos politikieriai naudojami, kad sukaldžius socialistų balsus ir patiems gavus vieną-kitą balsą daugiau.

BARBARIS SOCIALISTŲ NUTEISIMAS.

New Brunswick, N. J. — Areštuota keturi socialistai, kurie bandė laikyti gatvėje susirinkimą, ir nuteista kiekvienas 7 dienoms į kalėjimą ir užsimokėti \$20 baudos. Jiems nebuvo leista turėti nė advokato. Socialistai padavė apeliaciją delei tokio barbario "teismo".

TRAUKINYS UŽMUŠĖ 7.

Bethlehem, Pa. — Philadelphia ir Readingo ekspresinio traukinys užvažiavo ant automobiliaus. Užmušė septynis žmones.

Anglijos valdininkai tariai pradėti verstina imti arius ir kariuomenę.

\$1,000,000 PARANKOS AREŠTUOTIEMS DARBININKAMS.

Scranton, Pa. — Areštavo daugiau kaip 200 angliakasių, I. W. W. unijos narių. Jie beveik visi yra ateiviai, mažai te galintys anglų kalba susikalbėti; užtat juos valdžia ir "mokina" taip "tėviškai". Paskyrė kiekvienam po \$5,000 parankos. O iš kur bėdinas angliakasis ims tiek parankos? Taip ir laiko juos visus kalėjime. Areštavo gi juos už paprastą susirinkimą, kurį jie laikė Jeremy, Pa. miestelyj, kad aptarus streiko reikalus, kurį jie btvo paskelbę pora dienų atgal, reikalaudami trumpesnės darbo dienos ir geresnio mokesčio. Nagi, ir pati barbarioji Rusija vargu beviršytų Amerikos valdžios barbarumą apsiėjime su darbininkais.

Scrantonio valdininkai sako, žut ar but, turėsime išnaikint I. W. W. iš Old Forge.

DEPORTUOJAM AMERIKOJ SUZEISTA ATEIVŲ.

New York. — Jungtinių Valstijų ateivybės viršininkai yra pasiryžę grązinti Anglijon Henry Maisel' delei zaizdos, kurią jis gavo Amerikoje. Viename New Yorko gatvėkarių susidurime Maisel neteko kojos. Tada jis buvo jau 5 metus išgyvenęs Amerikoje. Po to jam užrašė Amerikoje, kur išgyvenęs 3 pastaruosius metus, dabar sugrįžo Amerikon. Kadangi jis neturi Amerikos pilietybės papiery, tai jį nori deportuoti Anglijon, kaip "ubagą", kuris gal negalėsias Amerikoje gyvenimo pelnyti. Ateivybės viršininkams, be abejo, da ir tai svarbu, kad Maisel yra žymus radikalas; ateivybės "filosofai" jį vadina net "pavojingiu anarchistu".

AMERIKOS KAPITALISTAI SUSITARĖ NAIKINTI UNIJAS.

New Yorko Wall Streeto piniguočiai nusprendė pasmaugti unijinį darbininkų judėjimą ne tikta New Yorke, bet ir visose Jungtinėse Valstijose. Taip sako Jungtinių Valstijų Pramonijos Santykių komisijos narys Dante Burton. Jo žodžiais tariant, tai yra "nuosprendis inkorporuotos šalies pinigų galybės". Pirmiausia pasidavė kiti kitiems rankas Wall Streeto pinigų maišai, Pleno trustas, Šalies Pramonininkų Sąjunga ir New Yorko karų linijos. Tokio susitarimo prieš darbininkus ženklai pilnai apsirėikė Mesabos kalnakasių ir Pittsburgho angliakasių streikuose; taip pat įvairiuose geležies darbininkų streikuose.

PIKTADARIŲ TRUSTAS.

Jungtinių Valstijų valdžia pradėjo plačią kovą su "blackmail" trustu. Tos kriminalės organizacijos tikslas — vogti turtingų žmonių artimus gimes ir už jų grąžinimą reikalauti didelių pinigų; sužinojus kokio valdininko prasikaltimus, vylioti iš jo pinigų už užtylėjimą ir tt. Chicagoj ir Philadelphioj areštuota keli "blackmaileriai".

MEKSIKOS VALDŽIA TVARKOSI.

Mexico City. — Prieš Meksikos nepriklausomybės šventę prezidentas Carranza paskelbė atsišaukimą į Meksikos piliečius, kad rinktų kongresą iš savo atstovų. Kitą dieną paskelbė atsišaukimą, kad rinktų delegatus į konstitucinį kongresą, kuris apdirbs naują Meksikos konstituciją, kuri duosianti žmonėms laisvų, kokių jie prie senosios konstitucijos turėti negalėjo. Kuomet bus apdirbta ir priimta naujoji konstitucija, Carranza paskelbsias konstitucinius prezidento rinkimus. Meksikos apirimas ir tos reformos, kurios galės sutvarkyti namini Meksikos gyvenimą, labai nepatinka Amerikos kapitalistams, kurie, naudojantis Meksikos maištais, ieškojo priekabių pasiglemžti tą šalį.

Transylvanijoj rumunai, tačiau, vis da turi pasisekimų. Jie kijo, pratruko didelis vandens tvenkinys; užliejo 7 kaimus. są ir sučiupę 800 austrų belaisvių.

Berlinas. — Ties Gablonz, Čekijoje, pratruko didelis vandens tvenkinys; užliejo 7 kaimus. są ir sučiupę 800 austrų belaisvių.

SUSIŽINIJIMAS SU LIETUVA

Stiprus Lietuvių Komitetas (Ig. Kurkunas ir J. Augštuolis) prašė, kad Vokietijos valdžia teledžianti klausiti laiškuose į Lietuvą tikta apie sveikatą ir mediaginį padėjimą pasilikusių ten Rusijos valdinių. Atsakymai į tuos paklausimus negrėta atėla. Kadangi Švedijos Komitete tėra du lietuviai ir jiedu apsidirbt negali, pataria kreiptis į Washingtoną, į Ispanijos pasiuntinybę, ir per ją siųsti paklausimus į Lietuvą. Ispanų pasiuntinybės laiška esą lengviau pasieksią Berlyną, nes jų nejudsias angliai. Prie tos pasiuntinybės reikalinga esą sutaisyti Lietuvių Komitetas, kuris tu laišku siuntimu užsiimsias. Susižinoti su išvartytaisiais ir išbėgusiais Rusijon reikia rašyti Informacijų Biuran: Baskov per 29, kv. 2, Petrograd.

Galima dabar susirašinėti per žydų komitetą, kuris pagelbsti visoms be tautos ir tikybos skirtamo. Adresas: Hilfsverein der Deutschen Juden, Steglitzer Str. 12-1, Berlin, W. 35. Germanų. Rašyt reikia trumpai vokiečių kalba. Laiškas reikia įvertinti ir ant jo užrašyti ką užsiūnėsi jėk į kitą konvertą ir ant jo užrašyk minima adresa; į vidų jėk tarptautinį pačios kuponą (International Postal Coupon), kuris gaunamas pačtoį už 6 centus. Prie viršutinio konverto prilipink reikalingą pačtos markę ir išsiųsk.

CHICAGOS PAŽANGIOSIOS DRAUGIJOS.

"Naujienu" paskutiniam num. skaitome, jog 47-ios jų dalyvavo susirinkime, kuriame buvo išrinktas Lietuvių Dienos Komitetas. Jis turi kuoplačiausia organizuot aukų rinkimą tą dieną, susižinot su kitataučiais. Kitų kolonijų pažangiasias draugijas jos kviečiai tą-pat daryti. Nurodymų duos L. S. F. pirmininkas d. K. Gugis.

RUSAI SUMUŠTI RUMUNIJOS

BULGARAI MUŠA RUSUS IR RUMUNUS.

Dobrudzioj bulgarai ir vokiečiai vis bruka atgal rumunus ir rusus. Rusai su rumunais pasitraukė iki linijai, einančiai nuo Dunojaus kranto Rasovo miestelio iki Juodųjų marių kranto Tuzlos miestui. Ta linija yra 50 mylių ilgio. Rumunai ir rusai spiečiasi, kad apgynus nuo vokiečių Konstantos miestą ir geležinkelį, kuris iš to miesto eina į rumunų sostinę. Nuo pereitos subatos iki šandien rumunai-rusai buvę atmušti 20 mylių atgal istisioj augščiaj minimoj linijoj.

Bulgarų generalis štabas praneša, kad bulgarai Dobrudzioj paėmę geležinkelio stotį Adžemliare.

TALKININKAI ŠLUOJĄ AUSTRUS MAKEDONIJOJ.

Londonas. — Oficialiai pranešama apie rusų, prancūzų ir serbų pasisekimus. Jie pirm savęs šluoja austrus ir bulgarus linkui Monastiro. Paėmę svarbu Florinos miestą vakaru Makedonijoje. Ties Kaimakalanu serbų armijos ir antrąją apkasų liniją — per

NAUJA GRAIKŲ MINISTERIJA.

Busianti neutralė. Athėnai. — Karalius paskyrė ministrų pirmininku Nikolą Kalagerpoulosą, kuris jau suorganizavęs vadinamąją "neutralė" ministeriją. Naujasai ministrų pirmininkas sako, kad Graikija ir toliau užlaikysianti prielankų talkininkams neutralė. Graikų valdžia, matomai, jau sutinka pildyti talkininkų reikalavimus, kad graikų mobilizuotoji kariuomenė būtų išsklaidyta ir stovinčios armijos būtų palikta tik tiek, kiek jos buvo prieš karą.

RUSAI ATMUŠTI NUO HALICZO.

Londonas. — Buvo pranešta, buk rusai paėmę Haliczą. Pasirodo, jog tai buvo klaidingas pranešimas. Tiesa, rusai buvo priešė jau netoli miesto, bet austrai-vokiečiai juos atmušė ir atsiėmė atgal didelį žemės plotą Haliczos apygardoj. Vokiečiams klievu 3500 rusų belaisvių ir 16 kulkasvaizdių.

Bet generolo Brussilovo armija padvigubino savo pastangas, kad paėmus Haliczą, kurį skaito raktu į Lembergą (Lvovą).

Zlota Lipa fronte austrai ir turkai, pasak austrų, pasekmingai ginasi nuo rusų. Rusai buvę įsiveržę į austrų apkasus, bet buvę greit atgal išten išvyti.

VOKIEČIAI NUSKANDINĖ 194 LAIVUS PER 1 MĒN.

Oficialiais vokiečių pranešimais, povandeniniai jų laivai per rugpjūčio mėnesį nuskandinę 194 garlaivius, kurių 35 buvo neutralių kraštų laivai; kiti — priešininkų.

Povandeniniai vokiečių laivai per 10 dienų, nuo rugs. 3 iki 13 d., nuskandinę 33 talkininkų ir neutralių šalių laivus.

ANGLAI IR PRANCUZAI IMA VIRŠŲ VAKARŲ FRONTE.

Anglai ir prancuzai Somme upės fronte nuolat gula ant vokiečių. Patys nuožmiausi mušiai eina apie Clery ir Berny.

Prancuzai ir angliai, apskritai, per pereitą savaitę paėmę po apie 1000 vokiečių kasdieną. Anglai-prancuzai paėmė visą vokiečių didžiųjų tvirtumų grupę tarp Ginchy ir Borleaux miestų.

Sekmadienio kovoj su vokiečiais prancuzai paėmė 1,600 vokiečių belaisvių. Verduno fronte prancuzai, kurie ligiol tik vokiečių užpuolimus atmušinėjo, dabar pradeda užpuolimo kovą prieš vokiečius. Numirėlio Kalno priekalnėj prancuzai atėmė iš vokiečių vienus apkasus. Vokiečiai buvę išvyti iš Deniencout'o ir nugrusti linkui Ablaincourt'o, į pietus.

Prancuzai yra jau tik už 700 pėdų nuo Combles miestelio, kurį vokiečiai pavertę galinga tvirtuma.

Oficialiais anglų pranešimais, pereitą pėtnyčią ir subatą anglai suėmė 4,000 vokiečių nelaisvūnų. Ties Deniencout'o ir antrąją apkasų liniją — per

ALKANŲ VOKIEČIŲ MOTE-RŲ RIAUŠĖS.

Amsterdam. — Pranešama, kad išalkusios moters miniomis užpildinėjo valgių krautuves, kurios, delei mėsos ir daržovių stokos, buvo uždarytos. Žmonės netikėjo krautuvinkų aiškini-mais ir manė, kad jie tyčia slepia valgius, norėdami kainas kelti. Tą pačią dieną prieš miesto valdybos būtų buvusi didelė kita demonstracija. Žmonės šaukė: "Šalin junkeriai, žmonių plėšikai!"

BELGŲ BADAS DIDĖJA.

Vokiečių užimtoį Belgijoj žmonių badas ir skurdas vis didėja. Talkininkai, kurie ikišiol nukentėjusiems del karo belgams skirdavo po \$3,500,000 mėnesiui, dabar pašalpos sumą pakėlė iki \$6,000,000 mėnesiui.

ITALAI IMA 3-ČIĄ AUSTRŲ LINIJĄ.

Italai palengvėliu vis iriasi pirmyn linkui Triesto. Manfolcone apygardoj jie turi savo rankose jau dvi austrų gynimosi linijas ir užpildinėja ant trečios.

'NAUJ. GADYNĖS, N.4.

Delei Redaktorius permainų truputį susivėlino, vienok jau baigiamas spausdinti.

Šis numeris bus dar įdomesnis savo turiniu, negu tris pirmieji. Jame tilps daug eilių ir paveikslų.

Agentams šis numeris bus lengva pardavinėti, todėl jo daugiau ir "orderiuokite".

Skubėkite su užsakymais, kol dar ekspedicija nepadarėta, nes visi tie, kuriems prisieis siųsti užsakymai atskirai, turės patįs ir persiuntimo lėšas užsimokėti.

IR VĒL "VIE- NYBĒ"

Klerikalų ir tautininkų laikraščiai vėl šaukia: "Nejaugi mes, Amerikos lietuviai, ramiai žiūrėsime, kaip žūva Lietuva ir lošime į partijas, į sroves, o nedirbsime tikrą darbą!... O kas gi "lošia partijomis ir srovėmis"? Žinoma, socialistai! Kuomet klerikalai su tautininkais patįs vieni, susirinkę prieš Wilkes Barre konferenciją, pasiskirstė sau vietas ir tautininkams davė Centraliam Komitete dukart daugiau vietų, negu socialistams, o klerikalams net triskart daugiau, tai, žinoma, nebūvo partijomis ir srovėmis lošimas! Kuomet jie Wilkes Barre beveik pasityčiodami sutiko socialistų reikalavimus, kad visos srovės lygią atstovybę ten turėtų, tame, žinoma, taip-pat jokio partvyumo nebūvo! Kaip gi, tautininkams reikia dukart daugiau vietų duot, nors jie dukart mažiau už Liet. Šelpimo Fondą surinko aukų, nes... jie naujai iškeptieji klerikalų klapčiukai. Dešimtį vietų turės klerikalai su tautininkais, dvi — socialistai, tai koks čia partvyumas!

Kemėsio "Dar-kas" rašo, kad katalikai visur pradži padaryti ir kvietusi prie darbo savo nuožiūra kitas organizacijas. Taip ir daro mūsų klerikalai, ir iščina panašūs pavietimai, kaip buvo Wilkes Barre: daugelį pažangiųjų draugijų visai nekviečia (adresų nežina!), užtat neapleidžia jokios davatų draugijos. Paskui tuo budu sukviestieji "atstovai" be jokių įgaliojimų ir ne atstovai renka jiems tinkamą vietos komitetą. Kemėsio sako, kad, jei tuose komitetuose klerikalų bus 6, tai kita srovė galinti turēt tik 3... Bet tai naipol ne partvyumas, nes... tai klerikalų naudai iščina.

Surinktieji pinigai, Wilkes Barre nutarė... draugijoms, norint ten-pat buvo pripažinta, jog yra ir kitų draugijų,—ir čia, žinoma, ne partvyumas.

Socialistai reikalauja sau lygių teisių su kitomis srovėmis—čia jau, žinoma, partvyumas. Jie nenori būti įrankiu klerikalų ir tautininkų rankose, nenori šokti pagal jų dudos, nenori remti jų draugijų, kurios jų akyse yra visiškai susikompromitavusios,—tai, žinoma, didžiausias partvyumas. Jie nenori tų klerikalų dr-jų politikos paturėti, kurią jos išsiuokusios varo, nenori, kad jos tyčiuotųsi už mūsų surinktus centus iš badu mirstančių beturčių, kaip tai mes daugybėje vietų matėme,—užia už tai socialistus ir užjauciančius juos! Tai "tautos išgamos", Judos ir da kitokie, ir da kitokie...

Bet neišsigąskime, draugai, mes tų šauksmų, o šaltu protu veikime. Pirmiausia, mums vienas dalykas turi būti aiškus: mes jokiū budu negalime sutikt šokt pagal klerikalų ir tautininkų dudos ir jiems tarnauti, nes tas tarnavimas išeitų ant blogo darbininkų klesai ir badą kenčiantiems Lietuvos darbininkams ir visiems vargo žmonėms. Vaduodamiesi tuo, mes "Kovoj" savo reikalavimus statėme, kuriuose sutikome kuodaugiasia nusileist. Suvažiavimas pripažino, kad tie mūsų reikalavimai buvo perdaug maži ir pastatė kitus. Mes negalime jiems prieštarauti: visuomet turime organizuotai veikti. Savo reikalavimus LSS. pasiuntė Lietuvos Dienos Centraliui Komitetui. Sprendžiant iš klerikalų ir tautininkų laikraščių, jie nebus primti. Kas mums tada lieka daryti? Nesėdėti gi rankas sudėjus ir laukti giedros. Ne, mes turime veikti, kaip jau apie tai buvo rašyta "Kovos" N 34. Mes tuoj turime pradēt traukti prie savo darbo visas draugijas, už-

jauciančias Liet. Šelp. Fondą, turime šaukti jų atstovus arba valdybų įgaliotinių susirinkimus, svarstyti fr risti, kaip tinkamai tas darbas atlikti. Draugijos, paturincios L. Š. F., turi atsaukti iš klerikalų ir tautininkų kompanijos savo neįgaliotus "atstovus", jei Centralis Komitetas nepriims LSS. ir L. Š. F. reikalavimų. Kuomet ateis galutinas atsakymas, jau mes turime but pradėję savo darbą. Jei sutiks mūsų reikalavimus priimt, mes galėsime susidēt su kitais ir išvien veikti tą dieną, o jei ne, veiksime skyrium. Savo rinkliavę pradėsime da prieš lapkričio 1 dieną.

NAUJAS SUVAŽIAVIMAS

Klerikalai, prie kurių prisidėjo ir tautininkai, šaukia ir mus rugsėjo 28 ir 29 d. į Brooklyno suvažiavimą delei Lietuvos atbudavojimo, Koks atbudavojimas jiems rupi, mes tai jau labai gerai žinome. Ir savo pavietime jie sako, kad suvažiavimo tikslas: surasti pasekminesnį budą ekonominiam Lietuvos atgaivinimui ir pramonijos paėmimui į lietuvių rankas. Apie tai jau buvo seniau susirūpinę klerikalai su tautininkais ir nutarę įkurti "Lietuvių (Amerikos) prekybos bei pramonės bendrovę". Ir jie tuomet svajoję apie tai, kokį gerą ji atneštų "brangiajai tėvynei" Lietuvai ir "drauge neštų milžinišką pelną lietuviams amerikiečiams". Jie jau tuomet permatė, kad po karo "prasidės Lietuvoj krutėjimas, apie kurį ligšiol ir nesvajota. Aišku, jog prekyba išsiplėtos iki negirdėtam da laipsniui, o tat duos didžiausią pelną kapitalams, prekybon idėtiems". Tai tų ponų troškimai. Gal dabar jie šiek-tiek paslėps juos, vienok branduolys, be-

reikia pasakyti, kad mes turime būti tik lietuvių buržuazijos reikalai, o darbininkams ateisiam aukso laikai, kaip tik didelių pelnų lietuvių buržuazija gaus. Aišku, kad mums ne vieta tokiam suvažiavime, ir mes neradome reikalo nē svarstyti klausimo apie dalyvavimą ten. Taip-pat turi būti aišku tai ir visoms šiek-tiek suprantančioms savo klesos reikalus darbininkų draugijoms. Mūsų dalyvavimas tame suvažiavime tai būtų tik vandens pylimas ant klerikalų ir tautininkų maluno ratų. Tas pats reikia pasakyti ir apie Sheandoah, Pa. sutvertą Šimkaus "Draugiją Atgaivinimui Lietuvos", kuriai gėdą darą Lietuvos vargšai.

Savo keliu mes turime pasirūpinti greičiau sutvarkyti aukų rinkimą L. S. D. Partijai — darbui tarp plačių darbininkų minių varyti ir kovai del jų klesos reikalų.

PIRMOJO LAIPSNIO ŽMOGŽUDYSTĖ

EUGENE V. DEBS.
(Apie Mesabe streiką.)

Plieno trusto prisaikintųjų teismas įtarė pirmojo laipsnio žmogžudystėje keturis streikininkus ir vieną moterį, ir Carlo Tresca ir du kitu Mesabe Range, Minn., streikuojančių geležies darbininkų vadu.

Nē vienas įtariamųjų nėra kaltas. Priešingai, jie yra visai nekalti tame nusidėjime, kuri jiems primeta.

Tai da vienas atsitikimas, kur darbininkai baudžiama už nusikaltimus, kuriuos atlieka jų jų ponai prieš juos.

Trumpai peržvelgsime faktus šito nepaprasto Mesabe Range streiko. Pirmiausia lai bus man leista pasakyti, kad aš esu ke-lisyy apkeliavęs tą apylinkę ir

kad jau 20 metų atgal, ten praleidau kelias savaites, o ni-zuodamas to kalnyno geležies darbininkus. Todėl aš esu susipažinęs su sąlygomis, kuri-ede-lei dabar streikuoja 20,000 geležies darbininkų šiose ir apy-gardes kasyklose.

Tos kasyklos yra Plieno trusto nuosavybė, ir trustas, vyndamas savo unijų naikimui programą, nušlavė visas unijas nuo šio kalnyno. Nuo to liko ikišiol unijai priklausantis mocus tenai buvo kriminālistu skaitomas ir su juo buvo gėiamasi, kaip su kriminalistu.

Plieno trustas, turėdamas savo darbininkus, visiškoj savo saualioje, pradėjo juos naudoti iki pačių jų kaulų smagū. Ne tiktai darbo mokeskis buvo numušta iki badavimo laipsniui, bet da su jais buvo psieinama daugiau, lyg su galvijais ir kaulėmis, negu kaip su žmonėmis.

Jeigu jie driso skūstis, uos pavarydavo iš darbo. Jų tapan įstatyti šnipai vertė juos tužvelgiamai žiūrėti į kits kitą. Mažieji boseliai ant jų viešpatavo, it kokie despotai, ir jeigu jie norėjo savo darbe pasilikti, jie turėjo būti batus laiznčiancis pataikunais ir vergais.

Antgalo, tie žeidžiami, baisiai kamuojami ir niekinami vergai ilgiau kęsti nebepaiėgė, ir sukilimo vėsula išslavė juos išpo žemių ir streiką. Plieno trustas negaišavo nė minutės, tuojaus stvėrėsi streiką laužyti ir atgal juos grusti į požeminius urvus. G. P. West, Pramoninių Samtykių komiteto lauko tyrinėtojas, savo tyrinėjimo raporte pasako apie tai istoriją. Ji yra tokia pasibiaurėtina, kaip Colorado istorijos biauriausias lapas.

Kiekvienas Amerikos darbininkas turėtų jos pasiskaityti. Pavieto šerifas, vergiškas tuosto įrankis, išsykio prisikidė "apginkluotus šautuvais, revolvieriais ir maištams malšinti vėzdais". Nedaug tiems galvažudžiams bereikėjo laiko sukelti riaušes, ir tose riaušėse buvo užmušti du streikininkai. Šerifo pagalbininkas, kuris įsiveržė į vieno streikininko namus ir pradėjo ten muštynes, taip-pat buvo užmuštas.

Prasidėjo areštavimai, ir kiekviename atsitikime auka buvo streiko vadas arba asmuo, aktyviai remiantis streiką.

Štai plieno trusto parinktųjų prisaikintųjų teismas išneša savo įtarimus, kuriais visus juos kaltina pirmojo laipsnio žmogžudystėje, ir nėra nė šešėlio abejonės, kad tas trustas visus juos pažymėjo nužudymui.

Šitų faktų akvavaidoj, kokia yra mūsų aiški ir neatlaidi pareigų? Ko mes lauktume iš savo draugų darbininkų, jeigu mes butume buvę tokie ištikimi (savo klesai), kaip jie, ir dabar butume jų vietoje?

Aš negaliu nē pamanyti, kad darbininkų klesa šiame krizij šaltai ignoruotų tuos apkaltintus draugus, jų atliktą didvyrišką darbą, ir paliktų juos likimo valiai.

Kaip kasyklų savininkai bandė nužudyti Moyerį, Haywoodą ir Pettibone'ą dešimt metų atgal, taip lyginai tie patįs kraujo ištroškę tyronis nori paantrinti savo begėdingiausią piktadarystę Minnesotoj.

Tie draugai, kad ir nekalti, kaip kukiliai, bus Plieno trusto nužudyti taip tikrai, kaip kad po šiandie seka rytojus, jeigu darbininkų klesa nesukils ir nestos tarp brutalio trusto ir jo paženklintų aukų.

Patsai Plieno trustas yra biauriausias rųšies kriminalistas šiame atsitikime, ir jo nagai raudonuoja nuo nekaltųjų kraujo, bet joks prisaikintųjų teismas

neišes kaltinimo prieš tuos didžiuosius milionierius-žmogžudžius.

Juk vieni tik skurdžiai nukaltinama už tai, kad jie yra piktadarystės aukos, ir juk tik turtuoliai nebaudžiama už jų nedorybes.

As jau gana pasakiau. Jūs žinote tuos nuotikius. Mes stosi-me ginti savuosius ir žiūrėsime, kad jie būtų teisingai teisiami. Kiekvienas turime atlikti savo pareigą, prisidėti su savo dalele.

Mano kraujas varo mano gislose ugnies srovę, kada aš pamanauju apie tą sumanytą piktadarystę prieš mūsų draugus. Tai neturi įvykti!

Del dievų, tai neturi buti! Piktadarybėse sumirkęs, sugyvu-lėjęs Plieno trustas neturi užmušti nekaltų mūsų draugų-darbininkų.

Vertė M. J. F.
Nuo Redakcijos. Kaltinamųjų streiko vadų ir streikerių vardai: Carlo Tresca, Juozas Schmidt (lietuvis), Sam Scarlett, Phil Masonovitch ir jo žmona, J. N. Rich, Joe Černorogovich, ir kitich.

Savo atsisaukime į Amerikos darbininkus Mesabe streikeriai, be ko kita, sako: "Mes reikalaujame \$2,75 į dieną viršui dirbantiems darbininkams, \$3.00 kalnakasiams į dieną už sausą darbą ir \$3.50 už šlapią darbą; 8 valandų darbo dienos ir kontraktinio darbo panaikinimo.

"Mes kasame naugę (rudą), kuri yra verčiama geležia ir plienu daryti pasaulio mašinerijai. Mes statome savo gvybę pavojun urvuose ir duobėse. Šimtai gvybių kasmet buna sunaikinama arba niekais paverčiama. Tukstančiai mūsų brolių kunų buna kasmet suardoma, bededant mums paskutines savo lėgas, kad gvybę palaikius.

Ir ištikrųjų, ar "tėvynės" gvybė" nėra tes-pat, ka ir kapitalistinis imperiaizmas? O gal "tėvynės gynimo" šalininkai jau atmeta ir Komunistų Manifesto paskelbtąjį tiesą, kad darbininkas neturi tėvynės? Ir ar ne "tėvynės gynimo" šalininkų proto siaurumas kaltas, kad Antroji Tarptautinė susmuko? — sako d. Aleinikoff.

"Demokratinė piliečių armija", kaip jinai dabar tvarkoma, nėra nė darbininkų armija, nē demokratinė armija. Ją ginkluoja ir muštroja kapitalistinė valstybė ir jaja naudojasi kapitalistai savo tikslams atsiekti.

Sveicaru demokratinės armijos sistema, kaip jau minėta, taip-pat reikalauja, kad jauniaučii mokyklų vaikai jau būtų mokiami militarizmo. Ir uoliausi kapitalistų militaristai karščiausia pritaria militarizmui mokyklose. Jie mato, jog is to nuda tik kapitalistams. Nejaugi jie tam pritariu, jeigu matytų, kad tas darbininkams naudos gabe-na? Ypac aiškiai išsireiskia apie "demokratinio" militarizmo mokinimą mokyklose dr. Sidney T. Smythe, St. John's, militarės akademijos pirmininkas, kuris sako:

"DEMOKRATINIS" MILITARIZMAS

90-tojo bataliono trečijai rotai Berne (Sveicarijoj) įsakyme nurodoma, kaip kareiviai privalo išsitiesę ("smirno") stovėti: "pečiai turi buti energingai užpakalin atmeti; "kareivis turi laikyti dantis sukandęs, veido raumenis sutraukęs ir akis augštyt pakėlęs. "Išsitiesęs ("smirno") stovėdamas, kareivis turi nuduoti tigrę, pasiryžusį pulti ant savo aukos".

Ir tokios "demokratinės" tvarkos sveicaru piliečių armijoj, visai nedvyvai, kad iš dešimties mirstančiųjų kareivių vienas vis esti sau galą pasidaręs. Tarp aficerio ir paprasto kareivio daroma giliausia skirtumo bedugnė. Augščiausias idealas — tai aficerio mandiera, epi-letai, pentinai.

buvusis socialistas Jack London savo veikale "The Iron Heel" spėja, kad, socialistams išrinkus savo civilę valdžią, kapitalistai griebšiasi kariuomenės galybės ir socialistų laimėjimus niekais paversią. Kad šitai užkirtus kelią, darbininkai turį buti apginklavę. Bet ar būtų darbininkams kokios naudos, jeigu jie būtų apginkluoti ir muštro mokinami tokioj armijoj, kaip sveicaru "demokratinė" armija? Jeigu darbininkų klesai reikėtų ginkluotis, tai ji turi ginkluotis sąmoningai, savarankiai, savo klesos tikslais vedina, o ne kapitalistų valdžios rekrutavimo stotyse ir ne jų armijose, vistiek "demokratinėse", ar nedemokratinėse.

Todel d. Aleinikoff sako "New York Sunday Call" rugsėjo 10 d., jog Bergeris, kuris reikalauja mokinti vaikus iš pat mažens sveicaru sistemos kareivavimo, yra "didėsnis marksininkas už patį Marksą", "didėsnis Napoleonas už patį Napoleoną".

Bergerį gina d. Hillquit; primena 1907 metų Štutgarto kongresą ir sako, jog tarptautinių socialistų judėjimas ir Amerikos Socialistų Partija da nėra pasmerkę "demokratinės" milicijos. Bet Bergerio gynėjas, sako d. Aleinikoff, pamiršta 1912 m. Bazelio Tarptautinio kongreso rezoliuciją, kuri skelbia, kad visos socialistų partijos ir visų kraštų darbininkų unijos turi kariauti prieš karą; d. Hillquit pamiršta ir tą kalbamojo kongreso nutarimą, kad visas Socialistų Internacionalas yra tai vienos minties pamatinuose savo principuose išlaukinės politikos klausimais. Tas kongresas atsisaukia į visų kraštų darbininkus, kad tarptautinio proletariato solidarumo galybe kovotų su kapitalistų imperializmu.

Ir ištikrųjų, ar "tėvynės" gvybė" nėra tes-pat, ka ir kapitalistinis imperiaizmas? O gal "tėvynės gynimo" šalininkai jau atmeta ir Komunistų Manifesto paskelbtąjį tiesą, kad darbininkas neturi tėvynės? Ir ar ne "tėvynės gynimo" šalininkų proto siaurumas kaltas, kad Antroji Tarptautinė susmuko? — sako d. Aleinikoff.

"Demokratinė piliečių armija", kaip jinai dabar tvarkoma, nėra nė darbininkų armija, nē demokratinė armija. Ją ginkluoja ir muštroja kapitalistinė valstybė ir jaja naudojasi kapitalistai savo tikslams atsiekti.

Sveicaru demokratinės armijos sistema, kaip jau minėta, taip-pat reikalauja, kad jauniaučii mokyklų vaikai jau būtų mokiami militarizmo. Ir uoliausi kapitalistų militaristai karščiausia pritaria militarizmui mokyklose. Jie mato, jog is to nuda tik kapitalistams. Nejaugi jie tam pritariu, jeigu matytų, kad tas darbininkams naudos gabe-na? Ypac aiškiai išsireiskia apie "demokratinio" militarizmo mokinimą mokyklose dr. Sidney T. Smythe, St. John's, militarės akademijos pirmininkas, kuris sako:

"Geriau kanuolių baubimas, negu kabaretų muzika; geriau traukiančios kariuomenės garsas, negu kvailo šokio šlamėjimas". Militarizmo mokinimas mokyklose, jis sako, tai yra vienatinis atsiremimas prieš "govėdos sukilimą". Toliau jis tęsia: "Kaip greitai govėda ištirps-ta, pasirodžius kovėiviams. Aš stoviu už kareiviavimo mokinimą nuo vaiko iki pilno vyro amžiaus, kadangi tai palaiko įstatus".

Matote, kam valdančiųjų klesų atstovai reikalauja "demokratinės" militarizmo sistemos mokyklose — "govėdai" malšinti, t. y. darbininkų kovą delei žmoniškesnio gyvenimo militarė spēka gesinti, kapitalistų įsta-

ty "šventybę" ginti. Ir viso to da nenori suprasti tuli Amerikos Socialistų Partijos vadai ir dargi "teorinukai", kurie užsimanė "demokratinės" milicijos.

Kynai pavyzdžiu am- rikiemais.

"Pavyzdingas kalėjimų rašymu, tai minimas kalėjimų greičiaus galima pavadinti ukykla, o ne kalėjimu. Tas kalėjimas-mokykla yra Kynų senėnė Pekine. Jį įsteigė jama kynai, t. y. naujos tvarkos šalininkai. Šiaip gyventojai kalėjimui-mokyklai nepri-tar, nes jis smarkiai kovoja su dar-patyste, kuri Kynuose išpa-tinusi; todel kalėjimą re-jaunųjų kynų valdininkai. Kinui, turinčiam daugiau ne-lijonų gyventojų, ta įstaiga pa-daug maža, vos kelis šimtus li-nių-mokinių tejtalpina.

Kalėjimo darbas šiaip sutra-kytas: pėtnyčioje išimtinai k-linama etikos. Gi visas ka-dienas apart skaitymo ir re-mokinimo, da mokinama m-gimo, siuvimo, valgių gamin-šeimyninkystės, siuvinėjimo, d-dimo, pyrimo ir tt.

Kaliniai-mokiniai yra daug-sia prostitutės, kurias kalėjim-valdyba spēka imanti iš dar-daugpatystės urvų ar gvyvoj-voro pirklių, kurie greičiaus-tinką kovoti iki paskutinio kra-jo lašo, negu atiduoti savo i-ka. Taipjau esą ir nuo gabo-prostitutės renkamos, bet gražu čia joms vietos neūta-ka, nes, kaip apskaitilijojama, tai vieno tik Pekingo galy-esa 5,000 prostitučių, neįs-tant slaptų daugpatystės ja-gu.

Kalinės-mokinės, išbuvis-reikalaujama laiką ir baigus-savo pamokų kursą, daugu-je atsitikimų išteka štai kit-budu. Visų paveikslai atbe-publikai. Vyras, įsiūrejęs į-tinkamą moteriškę, siūncia s-tarpininką, gi kalėjimo valdy-patyrus vyrą esant tinkam-leidžia jiems matytis; ir jei b-linė-mokinė sutinka tekėti, b-vyras užmoka vestuvių du-ļę, nuo 5 dol. iki 50 dolerių, jau skaitosis vedę. Bet da-viskas. Kalėjimo valdyba s-pagalba policijos patijai jud-ju gyvenimą ir, pėmijus, b-vyras bando ją niekinti ar ka-kitaip blogai su jaja elgtis, g-žina ją atgal, o vyrą traukia-atsakomybėn.

Kadangi ir dora ir drasi-puolusieji stengiamasis atgari-ti, išskelti iš to purvo į gėr-žmones, tai ir pats kalėjimas-pramintas "Blogo į Gerą" įsta-ga, gi kalėjimo vartai — "V-ties Vartai".

Kazin-kada civilizuosios A-merikos "geradariai" rūpinasi-kelti iš purvo tuos, kuriuos ka-pitalo godysiai ten įklampina-Beje, sakysite, kad jau rūpinasi-jau Baltimorę apvalė ir jau ve-lo Philadelphiajį nuo prosti-čių. Taip. Bet visai iš kito g-lo. Vieną-kitą paleistuvystę-urvą išdraskys, bet tas nelaimi-gšias esybes, į tą purvo verp-tą įsuktas, ar priglaus, ar pape-nės, ar pamokys? Ar nurody-joms teisingą kelią, nors tiek-kiek tie "necivilizuotieji" kynai? Ar, svarbiausia, stengsis naikinti sąlygas, kurios visą tą purv-gimdo? — Ne. "Civilizuoto" kapitalizmo ramčiams nerup-kapitalizmo aukų likimas. Iš-traukiama iš jų, kiek galima-pelno, o paskui į visuomenės ū-matas nustumiama.

K. G. Rys

Ko-
Si-
Je-
sakan
valan-
bus l-
jei jis
go ir
tikėtis
sys
Pasir-
stas
kur
tinis
lius.
—
Iškir-
priūsi
Bord-
Ne
o ar
mus
kinta
toti;
pusla
Gerbi-
ta k
dant
sveik
Pilna
Adre
NEU-
BAL
Ka-tik
Angarie
labai r-
liuvių s-
kvietė j-
jo strai-
ir nieko
kaip m-
duvusio-
jų tarpe
pasiteisi-
vanotini-
savo pa-
ki padė-
Angarie
Tikėd-
siąs ka-
rub. (t-
mokėt
persikė-
skatiko
tai bu-
(aukso
— Nor-
vistik i-
ti (ten
ilgai t-
vojing-
bado.
tris st-
giau g-
kartus
bėgav
kaimą
8 dier
pienu,
pilnoj
goj")
pavast-
ti, nes
jasi. T-
paklat
negav
ziuoti
moj
čiau...
tai tu-
ti: ži-
Nieklo
Nel-
tojo i-
me, k-
su tu-
sazin-
turėje
skubi-
lu! S-
Rame
sios
šo d.
ties

be" ginti. to da nenori supr... erikos Socialistų P... ir dargi "teorin... užsimanė "demokr... cijos. V. Kuzma.

avvyzdžiū ame kiečiams.

lgas kalėjim... dėjo kai-kurie ang... pamatė G. L. Har... ymą kelionės po K... "Century Mag...

G. L. Harding... minimas kalėjim... lima pavadinti... kalėjimu. Tas ka... la yra Kynu... Jį įsteigė jama... naujos tvarkos... kaip gyventojai... kyklai nepirai... cialai kovoją su d... i Kynuose išp... kalėjimą re... valdininkai. P... am daugiau ne... oju, ta įstaiga... os kelis šimtus... teįtalpina. arbas šiaip ser... šioje išimtinai... s. Gi visas ka... skaitymo ir n... mokinama... valgiu gamin... siuvinėjimo... ir tt. ciniai yra daug... s, kurias kal... imanti iš šp... irvų ar gyvojo... kurie greičiau... i paskutinio... atiduoti savo... esą ir nuo ga... nkamos, bet t... s vietos neten... apskajliuojama... Pekino gyv... stitučių, neš... ugpatystės je...

rės, išbuvo... ūką, ir baigus... kursą, daugum... štekta štai ka... paveikslai ad... s, įsiziurėjęs... ikę, siūnčia s... alėjimo valdy... esant tinkam... tytis; ir jei b... nka tekėti s... vestuvių d... 50 dolerių... le. Bet da... no valdyba s... tėjima įdru... patyrusi, la... riekinti ar ka... jaja elgtis, g... vyrą trauk...

ra ir dras... masi atgair... purvo į ger... pats kalėjim... j Gerą" ist... artai - "V...

lizuotosios A... iai" rupins... s, kuriuos la... iklampin... jau rupinas... ulė ir jau v... uo prostir... i iš kito p... paleistuvys... tas nelaim... purvo verp... us, ar pap... Ar nurod... , nors tie... tieji" kyrai... gsis naik... są tą purv... "Civilizuo... ms nerup... ikimas. I... ek galima... uomenės i...

Koks Jusų Kudikio Sveikatos Stovis Vasaros Metu?

Jei jam bus duodamas at-sakantis maistas paskirtose valandose; jei jo drapanos bus liuosos ir smagios ir, jei jisai gaus ganėtinai miego ir tyro oro, tai galima tikėtis, kad jis mažai tepai-sys vasaros karščius.

Pasirodė tinkamiausias maistas tukstančiose atsitikimuose, kur motinos negalėjo krūtimis maitinti savo kudikius.

Iškirpk šį kuponą dabar ir prisiųsk jį pas (K-9-22) Borden's Condensed Milk Co New York City, N. Y. o apturėsi pilnus nurodymus Lietuvių kalboje išaiškin-ta, kaip taji pieną var-toti; prie to apturėsite 52 puslapių knygelę, "Kudikio Gerbavim" kurioje pasaky-ta, kaip kudikį užlaikyti, i-dant jisai būtų stiprus ir sveikas. Pilnas Vardas... Adresas...

NEUŽMIRŠKIM SAVO PAREIGŲ!

BALSAI IS SIBIRO IR KATORGOS.

Ka-tik mes gavome nuo d. Z. Angariečio laiška, kuriame jis labai ruogoja ant Amerikos lie-tuvių socialistų laikraščiu, kurie kvietė jį bendradarbiaut, talpino jo straipsnius, zadėjo moket — ir nieko nemokėjo: tai nebuve kaip nusiust, tai kitos klitijš buvusios. Žinau, musų draugai, jų tarpe ir kovieciai, ras šimtus pasiteisinimų, vienok tai nedo-va-notinas musų užsimiršimas savo pareigų. Žiurėkit tik, į ko-kį padėjimą mes tuo budu d. Angariečių įstumėme.

Tikėdamasis rašymu užsidirb-siąs kas mėnuo bent po 25-30 rub. (tiek buvo pasižadėję jam moket kai-kurie laikraščiai), jis persikėlė kiton vieton ir liko be skatiko. "Jei ne tas pažadėjimas, tai buciau išvaziavęs į "taiga" (aukso kasyklas) — rašo jis. — Nors ir silpna sveikata, bet vistik geriau nuo džiovos numirti (tenai ne kiekvienas išlaikys: ilgai tupėjusims kalėjime pa-vojinga), kaip po truputį nuo bado. Nuo balandžio 23 d. tik tris su puse kartus pietus valgiau (laiskų rašo liepos 2 d.). 3 kartus valgiau girioj, kada pa-bėgau iš kaimo: potvinis visą kaimą apsmė, ir girioj gyvenau 8 dienas. Maitinuosi duona ir pienu, ir tai mažai, ir viduriai pilnoj betvarkej... Dabar "tai-ga" darbo negausi. Prisieina pavasario (kovo mėnesio) lauk-ti, nes ziemos metu darbai liau-jasi. Tiesa, į dvi vieti nusiūnčiau paklausimus, bet atsakymų dar negavau... Aklai kur-nors va-ziuoti nesinori, kad nepazįsta-moj vietoj be nieko nepasilik-čiau... Verčiau išanksto suzinoti, tai tuomet galima ir pasiskolin-ti: žinosi, kad galėsi sugražinti. Nieko nerasiu, tai..."

Nebaigia d. Angarietis pradė-tojo sakinio, bet mes supranta-me, ką jis reiškia. Ir kas iš mu-sų tuomet galės pasakyt ramia sąžine, kad jis viską padaręs, ką turėjo padaryt? Užtai, draugai, skubinkimės, kol da ne pervė-lu! Priimdamas demokratų parti-jos nominavimą į prezidentus, Wilsonas pasakė apie darbinin-kų buvio gerinimą: "Mes turime paakstinti ir paskubinti darbo našumą visoj musų pramonijoj, visur ir vi-suose užsiėmimuose teisingai elgiantis su darbininku, ne tik-tai mokant jam algą, kuria jis įstengtų išgyventi, bet taip-pat darant visas darbo sąlygas to-kias, kokios privalytų buti". Patįs Wilsono žodžiai jį pa-smierkia. Nors jis, be abejonės,

čia metų katorgos. Jau 9 metai, kaip jis sėdi.

Pirmiausia jisai karčiai skun-džiasi del savo šeimos likimo; ypatingai gailisi mažukės duk-ters, skundžiasi del liudno senu-tės motinos likimo. Jis rašo: "Motina seniau užsidirbdavo sau ir man, vasarą dirbdama ka-pinėse ir laikraščius nešiodama.. Taip-pat padėdavo dėdė, kuomet didelis vargas budavo. Bet da-bar išseko visi šaltiniai: kapų dabinti nebeleidžia, laikraščius nešioja pabėgėliai ir invalidai, o dėdė pats nustojo to, ką tu-rėjo... Lieka almužnos prašyti. Bet iš almužnos ir labdarybės vargu begali išgyvent pati mo-tina. O katorgoj sėdēt vis sun-kiu darosi, ir labai brangu vis-kas. Seniau kalinys galėjo už sa-vo pinigų nusipirkti cukraus ir sviesto svařą, o dabar nē tai nebe galima: cukraus nebēr, o sviestu pinigų neužtenka. Mai-stas vis blogesnis darosi. Jei žmogus sveikas, tai da yra kaip yra. Bet mano viduriai ir šir-dis nesveika (o gal ir plau-čiai?)"

Ir prašo d. Liaugminas, kad jam kas mėnuo būtų siūnčiama po kelis rublius, nes iš niekur daugiau jis nebegalįs gaut. Kan-kinių Šelpimo Komitetas turi neatidėliodamas tai padaryti ir kas mėnuo siųsti po kokią 10 rub. Tuomet musų draugas ga-lės pasidalinti ir su kitais drau-gais, kurie tokiam pat padėjime sėdi.

Mums reikia daugiau rupintis katorgos ir Sibiro draugais. Kas turi jų adresų, praneškit Kan-kinių Šelpimo Komitetui, kad jis galėtų reguliariai siųsti jiems paskirtą pinigų sumą.

Reikia pasirūpint, kad visi pi-nigai eitų iš vienos vietos, o ne-būtų siuntinėjami per redakci-ja ir atskirus draugus: tai klai-dina pašalpą gaunančius. Red-akcijos ir atskiri draugai tur-ėtų pasitenkint vien siuntimu pi-nigų iš savo izdų arba kišenės.

Jeniseiske (Sibire) areštuotas tremtinis Petrovski, s.-d. Dum-os atstovas. Areštuotas esąs už savo revoliucinį veikimą. Ir-kutsko general-gubernatoriaus parėdymu jis tremiamas į daug blogesnį ir daug toliau į šiaurę Jakutsko apskritį.

Samaroj uždarytas savaitraš-tis "Golos Truda" (Darbo bal-sas). Simbirske uždarytas dien-raštis "Sizranski Kurier" už "vienos dalies gyventojų kurst-ymą ant kitos". Maskvoj teis-mas nutarė sunaikinti žurnalo "Novaja Zizn" (Naujasis gyve-nimas) vasario mėnesio nume-rį ir rinkinį (almanaką) "Nova-ja Zizn". Konfiskuotas N 11-12 žurnalo "Kooperativnaja Zizn". (Kooperacijos gyvenimas) ir žurnals "Kooperativny Kapi-tal"... Žodžiu, šventojoj Rusijoj viskas po senovės eina.

Rusijoj utarninkais, seredo-mis, ketvergais ir pėnyčiomis uždrausta pardavinėti mėsa. Už-tat tuojau nematyti pradėjo kilti žuvų ir daržovių kainos.

Kapitalistų prezidentas skelbia darbininkų vergiją.

Priimdamas demokratų parti-jos nominavimą į prezidentus, Wilsonas pasakė apie darbinin-kų buvio gerinimą: "Mes turime paakstinti ir paskubinti darbo našumą visoj musų pramonijoj, visur ir vi-suose užsiėmimuose teisingai elgiantis su darbininku, ne tik-tai mokant jam algą, kuria jis įstengtų išgyventi, bet taip-pat darant visas darbo sąlygas to-kias, kokios privalytų buti". Patįs Wilsono žodžiai jį pa-smierkia. Nors jis, be abejonės,

LIUDA.

Paakalnėje, už bažnyčios, prieš-pat kapines, įsijojo ilgas, perlinkęs namas. Linkui to namo nebūna ejo jauna moteris, gerai apsirengusi. Sku-bėjo eiti, sukiniėdamasi purvinomis miestelio gat-venimis, kad nieks jos nematytų, kad nieks nes-pėtų jos pažinti, skubėjo dar, idant kuogreičiau-sia pasiekti tą namą, kuriame jau penki metai ji nebuvo. Tas ilgas, perlinkęs namas, apaugu-sias kerpėmis stogu ir sienomis, buvo jai vienin-tėlė brangenybė, vienintėlis turtas, kokis jai šiame pasaulyj buvo likęs. Lankė jį, kudikiu bu-dama, lankė jau suaugusi, lankė taip tankiai, kaip galėjo. Jis buvo jai labai gerai pažįstamas, jis išrodė jai graži piliis, kurioje slėpėsi jos praeitis. Ir dabar, penkis metus jo neregėjus, skubėjo ton pusen, kad greičiau pamačius mylimą namą, kad po jo apkerpėjusiu stogu mažame kambarėlyje prisiglaudus prie brangios jai ypatos.

Brangus jai buvo šis namas tiktai todėl, kad jame gyveno asmuo viską apie jos gyvenimą ži-nantis ir smuo, atidengęs paslaptį ir pasakęs jai teisybę, vienatinę pasaulyje žmogysta, su kuria jinai dalinosi visomis nelaimėmis, kokių gyven-i-mas jai spėjo suteikti.

Senutė, samdanti tame name mažą kambarėlį, artima giminaitė seniai jau mirusio vyskupo, se-niau mokytojavirusi pas turtingesnius dvarponius, o šiandien gyvenanti iš to, ką jai senovės pažįs-tamai duoda, iš to ką šventadieniais vaziuodami bažnyčion jai atveža, žinojo Liudos gyvenimo iš-toriją nuo pat-pradžios, ir toji senutė pirma iš-drįso viską pasakyti Liudai ir išaiškinti, kodėl kai-kurie vadina ją "burlioke".

Liudos gyvenimas buvo panašus į purvo klau-ną, po kurį jį braidžiojo ir kuriame nieko nematė. Lyg per sapną atmena savo kudikystę, kad tėvas nesiojo didelius, juodus usus, atmena, kad jis kaž-kodėl išrodė jai labai baisus, kad jo bijojo, o motinos visai neatmena; jį niekadods nematė. Vėliau atiduota į kaimą ganė žąsis, paaugusi ga-nė kiaules, kol toji senutė, prie kurios jį dabar skubėjo, parvežė ją miestelin.

Uždususi sustojo, apžvelgė pažįstamas vietas. Toli ant kalno stovėjo taip-pat gražus, didelis na-mas, taip-pat svařas, kaip ir tuomet, kuomet jį jame tarnavo, kuriame taipjau dalis jos laimės, dalis jos gyvenimo dingo. Antroje pusėje tyk-sojo didelis ežeras, kuriame nuskendo, maudyda-mas arklis, jos brolis, o tiesiai prieš akis pakal-nėje matėsi kapinės, kur išėjosi nepažįstama jai motina. Nepažino savo motinos, nepatyrė mo-tinos laudų prie jos krutinės ir nežinojo, kurioje vietoje jį pakasta, kuris kapas yra jos motinos ka-pas.

Pažįstamos vietos priminė viską, ką jinai spėjo per tuos trumpus penkis metus užmiršti. Atsiminimai pavirto gyva tikrybe, vijosi dabar jau pasipuošusią Liudą, ir jį, nebeiškodama iš-mintų takų, greitai ėjo pro bažnyčią pakalnėn.

Kuomet jį pravarė duris į gerai jai pažįstamą kambarėlį, senutė pašoko, valandėlę pažiūrėjo į jejusią ir, ištiesus abi ilgas, išdžiuvusias rankas, giedančiu balsu tarė: —Liuda...

Liuda, į tokį jos pasveikinimą nieko neat-sakius, puolė tarp ištiesių senutės rankų ir palen-gva nusileidusi ant kelių, apkabino senutę kojas.

—Kur tu buvai dingusi, Liuda... Rupėjai tu man visą laiką... Aš bijojau, kad tau kas bloga neatsitiktų. Išvaziavai, nieko niekam nesakiusi į svieta, viena be draugų, be pažįstamų, be gimini-ny... Viena, o svietas toks didelis, toks platus...

—Neklausinėk manęs, močiute,—taip jį visa-dos vadino senutė.—Duok man nors valandėlę užmiršti apie žmones, apie svieta... Aš užvaziavau dar kartą išgirsti brangią man pasaką, da kartą pasilsėti ir... tuomet...

Nepabaigė pradėto sakinio, nes užpludusios ašaros troškino ją į nedavę kalbėti.

Artinos vakaras. Lauke buvo drėgna ir šalta. Retkarčiais krito dideli lašai lietaus, panašūs į ašaras, ir pamažu trukčiodami, ritosi stiklu žem-ny. Per mažą langą buvo matyt migloje dalis kapinių su daugybe augštų, didelių kryžių, ku-rie, lyg tyčia, palinkę į vieną šalį žiūrėjo langan, norėdami matyti, kas dedasi mažame kambarėlyje, lyg norėdami prisistebėti gyvenimo teisybės, pas-lėptos tame ilgame, perlinkusiam name. Tarp kryžių baltavo didelis marmuro paminklas, kaip kokis gyvas šešėlis; ir jis žiūrėjo, rodosi, tan lan-gan; jo viršunė tarsi lingavo, tiesėsi ir norėjo ką ten pasakyti.

Senutė atsėdė prieš besikurenantį mažą pečių. Liuda prisėdo ant grindų, apkabino jai lie-menį ir tvirtai prispaudė sopamą galvą prie jos išdžiuvusių kelių. —Aš ir vėl tave matau prie savęs,—glosty-dama Liudos galvą, tylom kalbėjo senelė.—Daug vargo turėjai pakelti per tą laiką... Kaip tu suny-kai, sumenkai... Sunku tau buvo be amato, be draugų, be pažįstamų... Tu visai į savo motiną panaši...

Liuda kilstelėjo galvą. Prigėsusias, pilnas a-sarų akis įsmeigė senutės veidan ir jau norėjo susukti, užgincyti, kad ji yra panaši į savo moti-ną, bet senutės žvelgimas nuramino ją.

—Tavo motinos vardas buvo taip-pat Liuda. Ir tokia švelnutė, mažutė, išdžiuvusi buvo... Gražu buvo žiūrėti, kuomet jį bėgiojo po didelį savo tė-vo, o tavo, amžiną atsilį, dėduko daržą. Rodėsi, kad jį kojomis žemės nesiekia. Atvaziuos budavo su tėvu karietoje bažnyčion, tai tik visi į ją ir žiūrėjo, jos grožybe gėrėjosi, o paskui... paskui... Senutė nuleido galvą ir giliai atsidusėjo...

—O paskui... Kas paskui, močiute?—nenuleis-dama akių, nervingai klausė Liuda.

—Paskui... Matyti, taip lemta buvo... Paliko tėvą, paliko turtą ir pabėgo su tėvo furmonu,—su tavo tėvu. Apsigyveno miestelyje... Gimė nuskendusis tavo brolis, gimei tu ir—jį mirė... Ot taip, kaip nuskintas žiedas, nyko, džiuvo ir mirė... Tavo tėvas stambus, augštas vyras, ei-davo girtas miestelio gatve, o jį—mažytė, išdži-u-vusi kaip šakalys, vesdavosi jį... Visados jis prikaišiojo jai ponystę... mušė... spardė... Už va-gystę ir buk da už padegimą suėmė jį, ir jis din-go; vyresnis tavo broliukas nuskendo, ir tu, Liu-da, likai tuomet viena... Augai pas svetimus... Ne-laiminga tu mano...

Senutė nutilo, tik jos ranka vis glostė Liudos galvą ir lupos lytėjosi plaukų.

Toliau jį pati jau žinojo, jį pati atminė savo trumpų gyvenimą.

Ta pati senutė, dagirdusi nuo kity, kad Liu-dos dėdukas mirė ir kad paieškoma paveldėjai; surado kaime augančią našlaitę, parvežė miestan, ir tik per jos pasistengimą pradėta rupintis kudi-kiu, pradėta rupintis likusiais dėduko turtais. Visas dalykas tapo pavestas senam advokatui. Jis, kaip ir delei parankesnio bylos vedimo, kaip ir norėdamas gauti šioki-toką atlyginimą už savo darbą, priėmė Liudą į savo namus, kaip tarnaitę.

Šešis metus tenai ištarnavo. Nebuvo taip bloga, kaip kaime, nors ir atsidėdavo daug nuken-tėti nuo pono advokato dukterų. Žinojo visi, kad nėra kam už ją užsistoti, žinojo, kad jį turi čia tarnauti, kad neturi kur eiti, neturi kur pabėgti.

Mirė senas advokatas, o drauge su juo mirė viskas Liudai... Laidojant advokatą, Liuda laido-jo viską, ką jį da brangaus, kaipo našlaitė, turė-jo. Dingo viltis, Liuda tapo išmesta gatvėn ir, pati nežinodama kaip, atsidurė mieste, tikrojo gyvenimo verpete.

Po tiek metų, jį jautė tą patį; jį girdėjo pa-žįstamą balsą senos ponios, advokato sesers, ku-ri jai pasakė:

—Liuda turi išeiti... Nežinau, kad čia rau-dotum! Svečiai gali pamislyti, kad velionis ka-nors bendra su tavimi turėjo... Negali čia rau-doti... Pasiieškok sau kitur vietos.

Išjuokta ir paniekinta, apvilta ir baisiai ap-gauta, suspaudusi delne įmestus jai už jos ilgą

mų vietų, pasibaisėjusi pažįstamų žmonių, jauno-mis akimis pamačiusi pusuogę, biaurų gyvenimą, niekam nieko nesakiusi, išbėgė, puolė kaip į be-dugnę jurą, norėdama persikirti su patirtomis neteisėybėmis, traukti į didesnį, platesnį gyvenimą, bet ir ten rado tą patį.

—Ko-gi tau buvo raudoti, Liuda? Tu jauna, da ne viskas del tavęs mirė...

—Aš jau viską palaidojau, viską užkasiau... viskas dingo,—tylom šnabzdėjo Liuda.—Tenai,—rodydama į kapines, į didelį marmurinį paminklą, kalbėjo jį,—užkasta viskas... Aš niekam nieko nesakiau, niekam nesiskundžiau, nes jau užtekti-nai buvau įsitikinusi, kad niekas man nebegali pa-dėti... Aš raudojau tuomet, nes nebegalėjau nuo raudojimo susilaikyti... Aš raudojau, nes tuomet, drauge su senu advokatu, mirė mano viltis, užsiti-kėjimas.

—Liuda, tu slėpei nuo manęs?..

—Aš turėjau slėpti, nes nenorėjau užduoti tau bereikalingo rupesnio. Aš negalėjau tuomet kalbėti...

—Pasakyk bent šiandien... Gal aš galėsiu sumažinti tavo skausmą.

—Mirė... Vakare, prieš mirsiant, mano ponas advokatas pasiūkė mane savo kambarin ir liepė visiems, visiems išeiti, išskyrus mane... Kuomet palikova vienudu, jis paėmė man už rankos ir stačiai žiūrėdamas man akisna, pasakė: "Liuda, atleisk man mirštančiam... Aš suvartojau tavo turtą!... Likusių, tavo dėduku mirus, penkias de-simtis tukstančių ir prigulinių tau, kaipo tiesio-ginei paveldėjai, aš... aš... sunaudojau,—ir pradėjo merdėti.

—Nutilo. Abi ilgai tylėjo, žiūrėdamos į gės-tancias pečiuje žarijas ir klausėsi nelygaus viena kitos širdies plakimo.

—Baisu!.. Baisu!—atsidusėjo senutė,—Liu-da... Da ne viskas tau dingo... Dar tu jaunutė? Dabar pasakyk man, ką svieta, ką mieste girdėjai?

—Mieste?—Tarnavau, vargau... Sugavo ma-ne... neturėjau jokių popierių... Štai kokią popie-rą man policija išdavė,—ir ištraukusi iš ančio parodė senutei sudėstytą geltoną popierą.

Senutė paėmė iš jos rankos popierą ir nieko nepasakiusi, įmetė pečiun.

—Močiute!—šuktelėjo Liuda,—juk tai pas-kutinis leidimas man gyventi!

—Dingo viskas, tegul žuva ir tai... Liuda... nebegrįzk tu miestan... Busi čia, šiame kambary-je, su manim... Atsiras gera vieta pas mano seno-vės pažįstamus dvarponius... Atsiras malonus tavo širdžiai jaunikaits ir sugrįs... sugrįs viskas. (Pabaiga penktame puslapyj.)

APZVALGA

Del lietuvių dienos

Į LSS. suvaziavimo paduotas sąlygas del Lietuvių Dienos rugsėjo 19 d. gautas toks atsakymas ant blanko "Centralio Amerikos Lietuvių Komiteto Nukentėjusiems del karės šelpiti":

Rugs. 18 d. 1816. LSS. Sekretoriui-vertėjui gerb. J. V. Stilson'ui Phila., Pa. N 44.

Gerbiamasis: Atsakydamas į Jusų laišką iš 14. IX. 16, aš atkreipsiu Jusų domą į p. Suvalst. Prezidento proklamaciją, ypačiai į tą jos vietą, kur yra pasakyta: "Contributions may be addressed to the American Red Cross, Washington, D. C., which will care for their proper distribution", ir tą faktą, kad C. A. L. K-to Komisijos susižinoti su Red Cross'u pranešta jo Valdybai visų del karės nukentėjusių šelpimo draugijų adresai, drauge prašysiu pranešti tai LSS-gos Valdybai, gal ji patinutars, kaip kitaip pasielgti su pastatytomis savo sąlygomis, kaipo nustojusiomis prasmės, atsizvelgiant į tuodu augščiau išdėstytoju faktu. Lauksiu Jusų maloningo atsakymo.

Su augšta pagarba C. A. L. K-to II Sekr. M. Šalčius.

Anglų kalba parašytoji vieta lietuviškai taip skamba: "aukos galima adresuoti Amerikos Raudonajam Kryžiui, Washington, D. C., kuris rūpintis tinkamu jų padalinimu".

ATSAKYMAS LSS. SEKRETORIAUS.

Sept. 19, 1916. Centraliui "Liet. Dienos" K-tui per gerb. M. Šalčių, Sekretorių, 47 Benne Building, Wilkes-Barre, Pa.

Gerbiamieji—

Atsakydamas į laiška, pasisūstą mano vardu LSS-gai, kuriame Jusų draugijos sekretorius p. Šalčius atsako į LSS. IX Suvaziavimo paduotąsias sąlygas del bendro aukų rinkimo per Lietuvių Dieną, aš turiu pažymėti, kad mūsų suvaziavimo nutarimo prasmė mes negalime sutikti pavesti Amerikos Raudonajam Kryžiui, kaip jam patinka, dalint aukas Lietuvoj, kurios jis visai nepažįsta ir nežino. Tokiam atsitikime jis surinktasias aukas veikiausiai pasisų per Vokietijos ar Rusijos valdžių rankas ar jų Raud. Kryžių, o su tuo LSS. jokių būdu negali sutikti. Ji gali prisidėti prie bendro aukų rinkimo per Lietuvių Dieną tik tokiam atsitikime, jei Raud. Kryžius sutinka pasisųti surinktuosius pinigų lietuvių draugijoms nukentėjusiems del karės šelpiti pagal nurodymą Centr. Kom. Lietuvių Dienai tvarkyt.

Jei tais nurodymais sutinka vaduotis Raud. Kryžius, mes galime sutikti tik tuomet prisidėti prie bendro aukų rinkimo, jei Centr. Komitetas sutiks trečdali surinktuju per Liet. Dieną aukų pasisųti Lietuvos Šelpimo Fondo ir LSS. nurodytoms draugijoms nukentėjusiems del karės šelpiti; taipgi jei bus pavesta trečdalis vietų mūsų atstovams Centraliniam Komitete ir kitos paduotosios mūsų sąlygos bus išpildytos. Priešingam atsitikime negali būti nei kalbos apie bendrą veikimą per Lietuvių Dieną.

Laukiu Jusų atsakymo. Su pagarba J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vertėjas.

MUSŲ ŽODIS.

Šitam LSS. sekretoriaus laišku mes pilnai pritariam. Ištikrųj, negali būti nė kalbos apie tai, kad surinktais per Lietuvių Dieną pinigais mes stiprintume kaizerio ar caro intaką lietuvių liaudyje, o jei Raudonajam

Kryžiui bus pavesta siųsti, kaip jis išmano, tai tikrai taip išeis. Mes gerai žinome, kas yra tas Raud. Kryžius Rusijoje, ir jokių būdu negalime sutikti rinkti aukas, kad per jį siuntus. Apie kaizerio tarnų darbus Lietuvoj taip-pat pakankamai žinom, kad galėtume per juos siųsti.

Be to, mes atkreipiame atdumą į tai, kad prezidento proklamacijoj pasakyta, jog aukos galima siųsti per Raud. Kryžių, vadinasi, galima, ir ne per jį siųsti; o jei taip, tai per jį siunčiant butinai turi būti nurodyta Centr. Kom-to, kam turi būti aukos pasiųstos, po kiek kuriai draugijai.

Tuo tarpu klerikalai su tautininkais į tai visiškai nepaiso ir elgiasi, kaip jiems patinka. Su soc. visai nesiskaito; pirma tarp savęs susitarę, kaip elgtis, paskui del viso ko pakviečia ir vieną, antrą nepritariantį jiems draugiją; turėdami savo draugijų ir draugijėlių aibes, jie lengvai ten savo rezolucijas įteikia. Taip buvo Brooklyne, Philadelphijoje, Pittsburghe ir kitur. Kas mums lieka daryti? Tuoj visur šaukti susirinkimus visų užjuočiančių L. Š. F. draugijų atstovų ir savarankiai pradėti darbą. Tik tuo būdu mes prispirsime klerikalus ir tautininkus skaitytis su mumis. O jei ir toliau nesiskaitys, jei neišpildys mūsų reikalavimų, ir be jų, vieni, mes mokėsime savo darbą atlikti.

D. VIDIKAS LIEKA REDAKCIJOJ.

D. Vidikas, matydamas, kad sunku surasti tinkamas draugas, kuris galėtų užimtį jo vietą, LSS. Pild. Kom-to sekretoriaus prašomas, sutiko da metus dirbti "Kovos" redakcijoj. Taip-pat dirbs ir "Nauj. Gdynėj". Pild. Kom. tarimas tilps kitam num.

SKOTIJOS DRAUGAI.

Gavome porą laišku iš Skotijos ir du numeriu "Rankpelnio" (N 33 ir 34). Skotijos draugai labai dėkingi už tą užuojautą, kurios pas mus rado. N 34 mes skaitome: "Tie Prancuzijos ir Amerikoj gyvenančių draugų balsai negali mums nepriduoti daugiau drąsos, energijos ir patitikėjimo. Iš to mes taipgi turime pasimokinti ir suprasti, kad tai reikią darbininkų vienybę. Susipratęs darbininkas negali sėdėti sau ramiai, kuomet jis girdi, kad, nors ir kitoj šaly, darbininkus paliečia nelaimė; jis, kiek galėdamas, eina į pagalbą".

Ir mes turime to neužmiršti; turime, kad ir nebegalėdami gauti "Rankpelnio", jį remti, nes jis atlieka labai didelį darbą Britanijos lietuvių darbininkų gyvenime. Ir dabar jis drąsiai saugoją darbininkų klesos reikalus ir eina iškėles tarptautinio socializmo vėliavą. Ir jo išvaizda gana gera: naujasis redaktorius, d. P. Plausinis, matyt, jau įgijo patyrimo.

Ir Skotijoj buvo išleisti anglų kalba tam tikros Internacionales Komisijos lapeliai, kuriuose buvo protestuojama prieš prieglaudos laisvės mindžiojimą ir vertimą stoti į Britanijos kariuomenę arba varymą jų Rusijon. Del tų atsišaukimų detektyvai lankėsi pas vieną komisijos narį.

Minimuose "R-nio" numeriuose yra daug žinių apie ateivių persekiojimus. Klerikalų "Iševių Draugas" išpradžiū šaukė, kad lietuviai tik turį tyliai sėdėti — ir jų nepamatysianti valdžia. Vienok ji pamatė, ir jau ir Draugutis, kuris visuomet taip garbino Britanijos kariuomenę, ėmė kalbėti apie "britų egoizmą".

Mūsų draugai nenusimena per daug. Vienas draugas mums rašo: "Ką padarysi: kaip bus,

taip bus, vistiek lengvai išsulygsiu su jų norais. Jei jau muštis, jums pripažįstu tebe: diena pirmiau ar paskiau".

SENUTĖS DŽIAUGSMAS ALI VIRST AŠAROMIS

Senutė "Vienybė" džiaugiasi sužejojusi pasakų, kad "Laisvei" blogai eina. Girdi, ji norėjus mus pasmaugt, o dabar persimainę laikai: senutei nebegrešias joks pavojus, o "Laisvei" sunkiai eina, nes... taip pasakęs vienas LSS. suvaziavimo delegatas. Mes pridursim, kad taip pasakė vienas delegatas, kuris nuo seniai ant "Laisvės" širdies neturi ir, pasakęs tai, pats atšaukė. O senutė taip nudziugo iš tos naujienos, kad r. nepasijuto pati bereikalo išsiptepėjus: girdi, gręšęs senutei pavojus, bet dabar nebegrešias, dabar laikai persimainę! Persimainė kaip tik tuomet; kuomet popieros brangumas sunkiausia pradėjo atsiliepti ant visų laikraščių!

Buvo užsiminta suvaziavime apie "Kovos" jungimąsi su "Laisve" ne delto, kad ją išgelbėjus, — ji visai nereikalauja to gelbėjimo ir tą mintį visiškai ne "Laisvės" bendrovė padavė, o tie, kuriems visuomet pirmiausia rūpėjo ir rupi LSS. ir jos organų reikalai. Jiems rodėsi ir rodosi, kad, ypatingai pradėjus siąsti klerikalų ir tautininkų reakcijai, reikia, kiek galima, labiau artintis socialistų laikraščiams, jei būtų galima, jungtis ir sujungtomis spēkomis kovot su atžagareivių amaru. Mes nedaug teturime rašytojų, delto juo svarbiau būtų susijungti, jei tai būtų galima be skriaudos LSS. Tai galėtų įvykti tik tuomet, jei vienas ar kitas laikraštis galėtų pereiti sąjungos nuosavybėn. Apie tai da teks mums kalbėti.

AR "IŠKAULYS"?

P. Karuža sako "Vien. Liet." N 27. "Dienos" redakcija, kaip žinia, betvarkei, iš žmonių iškaulyti beveik jau nėra galima. Reikia ieškoti kitokių kelių". Taip, nebegalima "iškaulyti", nes darbininkai jau pamatė, kam eina tie "iškaulytieji" pinigai, o biznierių visuomet labai skrupiai aukojo. Delto dabar mūsų tautininkai su savo broliais klerikalais naują "kaulijimą" būdą sumanė: užkrauti ant visų lietuvių savo tikslams po 50c mėnesiui, siuntinėti per stubas kolektoarius, kurie "kaulyti" tų 50c. Tik ar tas "kaulijimas" daugiau naudos jiems atneš?

VAIDUS SĖJO O DABAR PASIBUČIAVO.

Teisybę sako p. Karuža: "Vaidus, pagiežą sėjome, tai ir kukalių susilaukėme". Dabar, susibūciliavus su klerikalais, kukalių nebebus! Išvien su jais socialistų teršimas, tai juk taip dievas prisakė! Ir p. Rimka, kuris kadaise tiek rašė apie Lietuvos ir Rusijos klerikalų draugiją, dabar pritariam nutarimui vienai siųsti surinktuosius per Lietuvių Dieną pinigus. Jis labai pasipiktinęs, kad socialistai pareikalavo, kad trečdalis tų pinigų būtų pasiųstas kitoms draugijoms nukentėjusiems del karės šelpiti, norint jose veikia ne vieni socialistai, o ir buvusieji p. Rimkos draugai, buržuaziniai demokratai. Nuėjęs tarnauti klerikalams, jis veikiausia ir Yčui patarnaus, juo kad su Bulota, matyt, visiškai nutruko jo ryšiai. Tai labai gerai: visi bent aiškiai dabar mato, kas tai tas "didysis demokratas" p. Rimka ir jo "Ateitis" be ateities.

Klerikalų žiedeliai.

Jie krislą mato artimo akyje, o balkio savo akyje nemato. Jie kartu su savo padėjais tautininkais šaukia, kad socialistai esą ištvirkėliai, nedorėliai, melagiai; jie tik "visokios rūšies tingi-

nus: katorgininkus, gemblininkus ir kitokius lengvaduonius" gimdą (pasiskaityk, jei nori, apie tai senutės "Vienybės" posmavimus); o pats vienas tik jų "metodologijos daktaras" savo švilpoje "Drauge" už visus socialistus daugiau primeluoja ir daugiau palaidumo pasėja miniose. Ten kas numeris — tai nauji dangiški perlai, nauji krikščioniškos meilės ir teisybės žiedeliai.

Atsimenate da, kaip jis primetė Bulotai du vaiku ir butinai norėjo jam įbrukti po 25 dol. dienai, kurių jis nėkuomet negavo. Nepasisekė ir su tais vaikais, ir su doleriais, tai dabar naujų melų leidžia: girdi, Moccus nuteistas kalėjiman; jis "sėdi labai giliai įklimpęs". "Socialistai ir laisvamaniai iš kailio neriasi, kad kaip-nors paliuosavus jį iš kalėjimo"; "gal but, kad socialistai pašvęs kokią dalį tų pinigų, kur Bulota surenka, kad Moccus išliuosavus"... Be sąžinės žmonių suvedžiotojai!

KUN. BARTUŠKA NETOLI BĖGĖS.

Ne tik garsusis "metodologijos daktaras", o ir kun. "daktaras" Bartuška netoli nuo jo bėgęs savo šmeizimuose socialistų. Kuomet jis su socialistais kalbasi, jis, kaip lapė, melus. Wilkes Barre konferencijoj jis susirietęs gyrė Lietuvos socialistus, o dabar pasiskaityt, ką jis Minersville apie juos kalbėjo: jie, girdi, paėmę tuos pinigus, kuriuos popiežius Lietuvai paskyręs, ir 22 lenkams mokymklas įtaisė! Socialistų surinktieji pinigai eisų ne nukentėjusiems del karės šelpimui, o revoliucijai po karę! Dabar mes galime matyti, kiek galima tikėti tuo veidmainiu, kuomet jis pasakoja apie Lietuvą. Jis manė, kad joks socialistas jo negirdi Minersville, delto atvirai pasirodė, kas esąs.

TAI KO JIEMS REIKIA!

Vienas palėpsvilpio "Drauge" pasisūstąs, delto, kaip žinia, mažai lietuvių aukų surinko nukentėjusiems del karės: delto, girdi, kad per mažai mokėję tiems, kurie rinko, kurie tuo rupinosi. Už 10 mil. dolerių surinkimą, girdi, žydai nesigailėjo saviesiems ir svetimiesiems užmokėt 2 mil. dolerių; viena philadelphietė, surinkusi 300 tukst. dolerių Belgijos naudai, gavus 40 tukst. dol. "dovanų"... Tai kas šypsosi mūsų klerikalams. Darbuokitės, iegamasciai, "Lietuvos" labui! — gal ir jusų kiseniai nuo to išsipis!

KUNIGAI PRIEŠ KUNIGUS.

Kas rašo prieš kunigus, tas graują tikėjimą, tas yra bedievis, paleistuvis! Nežiurėk, ką kunigai daro, o klausyk, ką jie sako! Taip šaukė ilgą laiką mūsų kunigai, kol patis tarp savęs nesusipešė. Susipešė "metodologijos daktaro "Draugas" su Kemėsio "Dar-ku" ir vaišina vieni kitus beveik panašiai, kaip vaišina socialistus. Kun. Milukas nenori pripažinti "grinoriaus" Kemėsio vadovavimo ir dargi "Lietuvių Dieną" nori skyrium taisyt, skyrium įsikurė fondą nukentėjusiems del karės šelpiti. O dabar pasiklausykite, ką kun. Bartuška kalba apie Vilniaus vyskupijos administratorių kun. Michalkevičių. Tai esąs išgama, lenkų bernas. Kuomet kun. Bartuška pas jį apsilankė su savo patriotine misija ir pradėjo kalbėti, "administratorius už tai baisiai ant manęs supyko ir pradėjo šokinėti ant kedės, skerėčioldamas rankomis ir liepdamas man jo nemokinti... Jis neteko lygsvaros ir drįso prieš vokiečių armijos narį parodyti savo širdies negražumą". Ir kun. B. neranda žodžių, kaip išgarbinus tą "sutvėrimėlį", kuriam ragai užaugė... Taip piaujausi "dievo tarnai". Tik kuomet eina kalba apie socialistų šmeizimą, jie visi, kaip tikri broliai, stoja į darbą. Dieve, jiems padėk!

Iš Socialistų Tarptautinės

SOCIALISTŲ PARTIJOS PLATFORMA.

9,450 balsų prieš 3,584 priimtas Pildomojo Komiteto mažumos sumanymas. Už didžiumos sumanymą balsavo 5,948, prieš 6,085. Trečiasis punktas "priešmonijų sankaikai saugoti", kuriame yra pasakyta: "Jungtinės Valstijos negali paskelbti ar vesti jokio karo be visų gyventojų nubalsavimo, išskyrus tik tą atsitikimą, kuomet reikia gintis nuo priešininkų isiveržimo", — šitas punktas priimtas 9,835 balsais prieš 5,111. Vadinasi, Amerikos Socialistų Partija ir dabartinė imperialistinė politika ir imperialistinių karų gadyneį pripažįsta apsigynimo karą. Tai prieštarauja vienu balsu priimti mūsų suvaziavimo rezolucijai. Kiti platformos punktai priimti 13-14 tukstančių balsų.

"NAŠE SLOVO" APIE PLATFORMĄ.

Tiką atėjusis Paryžiaus Rusijos s.-d. dienraštis "Naše Slovo" N 202 pirmiausia paduoda iš "Novi Mir" d. A. Mensono kritiką Amerikos Socialistų Partijos platformos. Pažymėjęs, kad nepakankamai aiškiai joje reikšdinasi revoliuciniai-klesinis pobudis ir nepilni minimum reikalavimai, jis pereina prie karo ir militarizmo klausimo ir sako:

"Negalima nepažymėti ir keletos keistumų karo klausimu. Kelis kartus platforma gana griežtai kalba apie Socialistų Partijos prieštaravimą karui ir stato visą eilę reikalavimų, kurie kliudo Jungtinėms Valstijoms karą apskelbti. O tuo tarpu čia pat platformoj randa sau vietos ir toks punktas: "Jungtinės Valstijos negali paskelbti ar vesti jokio karo be visų gyventojų nubalsavimo, išskyrus tik tą atsitikimą, kuomet reikia gintis nuo priešininkų isiveržimo". Ką tai reiškia? Ar galėtumėt visi augščiau buvusieji ir žemiau einantieji punktai prieš karą tuščiu garsu arba netikra fraze? Kas spręs, ar Jungtinių Valstijų tas karo apskelbimas bus atsakymas į užpuolimą? Juk kaip tik del to dalinimo karų į užpuolimo ir apsigynimo karus Europos socialistai sugriovė Internacionalaį ir suteikė skaudų smugį socialistų judėjimui. O ar begalima ypatingai dabar, po dviejų metų nematyto istorijoj kraujo leidimo, nustatyti, kuri iš kariaujančių Europos šalių užpuola ir kuri ginasi? Ir apskritai ar ne logingiau būtų, pripažinus tėvynės gynyimo logingumą, pripažinti ir reikalingą prisirengimą gynyimui. Mūsų partijos Pildomasis Komitetas turėjo pasimokinti iš dviejų paskutinių metų istorijos ir suprast, kad neįtraukti į patriotizmo vilnis susipratusių darbininkų pažiuros į tėvynės persikeitė, kad ir "užpuolant ant tėvynės darbininkas gali tik savo retėžių nustot, — kaip sako mūsų partijos vadas, pats kilęs iš darbininkų, d. E. Debs".

Padavus tą ištrauką "Naše Slovo" sako: "Tai labai gerai apibudina eklektinę (susidariusią iš įvairių mišrių šmetelių), oportunistinę Amerikos Socialistų Partijos viršunių dvasią, kad jie, formaliai prisidėję prie Cimmervaldo, pasilieka sau spragą tame "apsigynimo kare". Ta dvasia kalbėjo ir Partijos atstovas Algermon Lee Haagos neutralių valstybių konferencijoj".

"NAŠE SLOVO" APIE "NOVY MIR" IR DEL BERGERIO.

Toliau mes skaitome: "Rusų socialistų dienraščio "Novy Mir" dvasia pilnai sutinka su Amerikos Soc. Partijos viršunių dvasia. D. Mensono straipsnis savo aiškiu klausimo statymu — tai reta išimtis. Paprastai labiausia redakcija susirupinus,

kad, ginant gana beformi internacionalizmą, nesipykti su socialistais. Jei tas dienraštis atko-nors energingai užsipuola tai ne ant patriotų, o ant revoliucinių internacionalistų, kurių norį "suskaityti Internacionalaį Kuomel' Partijoj buvo paklauskaušimas apie tai, kad laisvė ga esą saugoti partijoj "žodžiais Pild. Kom. social-patriotų Bergerj, "Novy Mir" griežtai stoji prieš tai (apie Bergerį "Naše Slovo" sako, kad tai griežtas oportunistas ir nacionalistas). Pirmiausia, girdi, Internacionales pripažinęs tėvynės gynyimą". Antra, reikią, kad esą saugoti partijoj "žodžiais laisvė". Stebėtinas pamatavimas prie to pritaikintas, kad palisavus save ir kitus nuo reikėtų turėt savo pažiuras svarbiaisiais klausimais. Internacionales "pripažinęs" tėvynės gynyimą. Bet be to jis reikalavo tautinio internacionalo veikimo prikarą ir kapitalizmą. Šitas reikalavimas pasirodė nesutinkantis prieštaraujant tėvynės gynyimui. Visi socialistai turėjo dalyvautuoj, karo metu, pasirinkti, tėvynės gynyimo teisę, ar su pareigą kovoti su karu ir pamedoti jo pasekmes revoliucionakovai prieš kapitalizmą. "Novy Mir" rimtai priimė Cimmervaldui, tai tuo pačiu atmetė tėvynės gynyimo idėją pasieimė ant savęs pareigą kovot su tokiais jos skelbėjais kaip Bergeris. Jei ne, tai koki prisidėjo "Novy Mir"?

"Nėra reikalo kalbėti, kaip "pažiurų laisvė" čia visai ne reikalinga. Partija — tai ne diskusijos klubas neužčiuopiamomis sienomis. Ar šiaip, ar taip "Novy Mir" turėjo teisės ir sau pamedoti nuomonių ir žodžių laisvę? Ta prasme, kad pareikalavus atšaukimo social-patriotų vadovaujant partijos įstatymu Vietoj to, "Novy Mir", nesutikdamas su Bergeriu, stovėdamas prieš Socialistų Partijos vardu nuodyti darbininkų sąjungas social-patriotizmo nuodais. Kam gi tuomet reikėjo priimti Cimmervaldui? Iš to mes matome, kad, kaip Europoj, taip Amerikoj, yra nemaža social-tėvynės gynyimo ir revoliucionineji Amerikos socialistai užsimerktų, kad to nematytų nieko nedarytų.

Taip kalba ne tie "ekstremistai" Rusijos s.-d. didžiama, kurių negali pakęsti kai kurie draugai, o kairieji iš mažumos.

VOKIETIJOS KAIRIŲJŲ S. D. PERSEKIOJIMAI.

Leipcige uždarytas karo valdžios parėdymu dienraštis "Leipciger Volkszeitung", kuri cimmervaldiečių pažiuras griežtai priėmė. Hamburge valdžia uždare socialistų jaunuomenės organizaciją, kurios žymi dalis buvo cimmervaldiečiai. Zolingene uždraustas s.-d. susirinkimas. Prusų seimo atstovas d. A. Hoffman, kuris dalyvavo Cimmervaldo konferencijose, pasitraudė, neareštuotas, tik tiesiog traukiamas.

VOKIETIJOS S.-D. KONFERENCIJA.

Šią savaitę prasideda Vokietijos s.-d. konferencija (ne suvaziavimas!). Apie suvaziavimą seniau buvo galvota, bet jis buvo atidėtas iki po karo, nes dabar negali būti nė laisvai rinkimai atlikti, nė laisvai apsvartinti suvaziavime keliami klausimai. Konferencijoj veikiausiai dalyvaus didžiama komiteto atstovų, o ne visų narių išrinkti ir delto negalima bus stebėtina, jei jos didžiama pritaris viešpataujančiai partijoj srovei. Be to daugybė kairiųjų kalėjime arba paimti kariuomenėn. Dangėlis pranašauja, kad ten skilsianti Vokietijos s.-d. partija.

KORESPONDENCIJOS

MINERSVILLE, PA.

Kun. Bartuškos prakalbos. Rugsėjo 5 d. buvo surengtos klerikalų prakalbos rinkimui aukų nuo karo nukentėjusiems ketuviams. Atidarydamas susirinkimą, kun. Dumčius pirmiausia pasidžiaugė, kad "kvoteriai" išslavė "cicilikus" (uzėjimą buvo 25c paskirta). Sako: susirinkimo vyrs į vyrą, pety į petį, visi geri katalikai, kad net miela žiūrėti. O tiesą pasakius, gaila buvo žiurint į tuos žmonelius, suvargusius nuo darbo, nualintus per visą gyvenimą, kunigų mulkinamus, "ubagus dvasioje". Ir ką jiems kun. sako, taip gerai, ką liepia daryt, taip daro, bile tik posmertiniam gyvenime atrastų laimę savo "dušelei".

Toliau pasidžiaugė, kad prakalbų nereikia rengti, nes į prakalbas prisirenka visokių "cicilikų" su viena ranka, su viena koja, su viena akia ir kelią riksmą svatinėj, o aukų neduodą. "Tai geriausia, kad po kiek kirkios, nuneškit pas kleboną, — jis užrašys į knygas, o karui pasibaigus tas knygas padės į muzėjų, kur galės matyti kas kiek aukojo.

Nurodė, kad ir socialistai renka aukas; bet ne nukentėjusiems del karo, o tik revoliucijai, kurią po karo socialistai rengiąsi kelti.

Tai matot, kokios puikios prakalbos. O "Darbininko" N 105 skelbia jas esant geriausias ir ragina rengti visur, liepia atkreipti dėmą į Minersvillės ir Mt. Carmel prakalbas. "Dr-kas" primena, kad pirmesnėse prakalbose prisirinkdave "cicilikų" girtuoklių. Baisi melagystė. Jeigu jų prakalbose kada ir kėlė truksmą girti ir per Maliausko prakalbas išmetė lauk apie porą, tai ne socialistus, bet tikrus Dumčiaus parapijonus, kurių pavardes, reikalui prisijęsus, galia pasakyti. Tai kam siulot mums savo netikusias avelas? Juk jų patį tik tiek išmokint doros tuos nelaimingus žmones.

Kun. Dumčiaus parapijonas. Tada vienas buvusių Amerikoj patvirtinęs, kad jis tikrai buvęs Amerikoj, nes žinąs apie pantes. Tai tik tuo budu išnešęs kailį nuo pėrimo. Tai tokio turinio buvo dr. Bielskio kalbos apie Lietuvos vargus.

Trečias kalbėjo vyčių organizatorius nuo Wilkes Barre, Pa., rodos, iš Kingston, Pa. Tas visai nieko daugiau nepasakė, kaip tik apie vyčių veikimą. Turėję pikniką, davę šaltos smetonos ir "a pys ov keik", ir išgyrė vyčių veikimą.

Antru kartu kun. Bartuška kalbėjo apie savo areštą, kad jam valdžia uždėjo 1000 markių bausmės ir į cipę pasodino. Pasigyrė, kad jis iš cipės sėdėjimo didžiuojąsis. O tą 1000 markių kada valdžia patyrė, kad nekaltas, vėl sugražino atgal.

Pasigyrė, kad lankėsi pas Romos popiežių maldauti lietuviams dienos ir aukų nuo karo nukentėjusiems. Apipasakojo, kaip jam buvę sunku prieiti į Vatikaną. Sako, žinot, koki nuožmūs italai: pilius nešiojasi ir del mažiausio pasipriešinimo juos naudoja. Taip ir Romoj apie Vatikaną apstatyta italų su peiliais ir neprileidžia. Klausinėjo visokių raštų, kas per vienas. "Gal ir bučia neprijęs, sako, jei nebučia turėjęs pažįstamą pralotą, kuris mane privedė prie popiežiaus" (bene bus pralotas Prapuolenis?). Popiežius pasisodinęs ir kalba. Išklausi viską, ko aš noriu. Kun. Bartuška sako: "Jūs mislijat, kad šv.astas kažki kas, — toks jau prastas žmogelis, kaip ir mes, da už mane mažesnis. Suvarges, užsidaręs sėdi; nevalia jam niekur išten išėiti, jo niekur neprileidžia..."

Bet kodel žmonėms kun. Bartuška nepaaiškino, kas jį ten uždarė ir nuo kada, tai būtų tos avelės daugiau ką supratęs apie popiežiaus "nelaisvę". Juk jo niekas ten neuždarė, jis pats, gailėdamas pasaulio valdžios, užsidarė. Tie "nuožmūs italai", kurie neprileido Bartuškos bučiuot popiežiaus pantalių, — tai jo kareiviai, kurie jį saugoja, kaip tigrą kletkoje. Tris metai atgal jie buvo sustreikavę del algos pakėlimo...

Toliau nupasakojo, kad popiežius paaukojęs 8000 rublių nuo karo nukentėjusiai Lietuvai, tai tuos visus pinigus paėmė socialistai, kurių, rodosi du komitete, ir nupirkę už tuos pinigus 20 mokyklų lenkams, o lietuviams nieko nelikė.

Toliau išvadžiojo, kad prakalbų nereikia rengti, nes į prakalbas prisirenka visokių "cicilikų" su viena ranka, su viena koja, su viena akia ir kelią riksmą svatinėj, o aukų neduodą. "Tai geriausia, kad po kiek kirkios, nuneškit pas kleboną, — jis užrašys į knygas, o karui pasibaigus tas knygas padės į muzėjų, kur galės matyti kas kiek aukojo.

Nurodė, kad ir socialistai renka aukas; bet ne nukentėjusiems del karo, o tik revoliucijai, kurią po karo socialistai rengiąsi kelti.

Tai matot, kokios puikios prakalbos. O "Darbininko" N 105 skelbia jas esant geriausias ir ragina rengti visur, liepia atkreipti dėmą į Minersvillės ir Mt. Carmel prakalbas. "Dr-kas" primena, kad pirmesnėse prakalbose prisirinkdave "cicilikų" girtuoklių. Baisi melagystė. Jeigu jų prakalbose kada ir kėlė truksmą girti ir per Maliausko prakalbas išmetė lauk apie porą, tai ne socialistus, bet tikrus Dumčiaus parapijonus, kurių pavardes, reikalui prisijęsus, galia pasakyti. Tai kam siulot mums savo netikusias avelas? Juk jų patį tik tiek išmokint doros tuos nelaimingus žmones.

Kun. Dumčiaus parapijonas.

Tada vienas buvusių Amerikoj patvirtinęs, kad jis tikrai buvęs Amerikoj, nes žinąs apie pantes. Tai tik tuo budu išnešęs kailį nuo pėrimo. Tai tokio turinio buvo dr. Bielskio kalbos apie Lietuvos vargus.

Trečias kalbėjo vyčių organizatorius nuo Wilkes Barre, Pa., rodos, iš Kingston, Pa. Tas visai nieko daugiau nepasakė, kaip tik apie vyčių veikimą. Turėję pikniką, davę šaltos smetonos ir "a pys ov keik", ir išgyrė vyčių veikimą.

Antru kartu kun. Bartuška kalbėjo apie savo areštą, kad jam valdžia uždėjo 1000 markių bausmės ir į cipę pasodino. Pasigyrė, kad jis iš cipės sėdėjimo didžiuojąsis. O tą 1000 markių kada valdžia patyrė, kad nekaltas, vėl sugražino atgal.

Pasigyrė, kad lankėsi pas Romos popiežių maldauti lietuviams dienos ir aukų nuo karo nukentėjusiems. Apipasakojo, kaip jam buvę sunku prieiti į Vatikaną. Sako, žinot, koki nuožmūs italai: pilius nešiojasi ir del mažiausio pasipriešinimo juos naudoja. Taip ir Romoj apie Vatikaną apstatyta italų su peiliais ir neprileidžia. Klausinėjo visokių raštų, kas per vienas. "Gal ir bučia neprijęs, sako, jei nebučia turėjęs pažįstamą pralotą, kuris mane privedė prie popiežiaus" (bene bus pralotas Prapuolenis?). Popiežius pasisodinęs ir kalba. Išklausi viską, ko aš noriu. Kun. Bartuška sako: "Jūs mislijat, kad šv.astas kažki kas, — toks jau prastas žmogelis, kaip ir mes, da už mane mažesnis. Suvarges, užsidaręs sėdi; nevalia jam niekur išten išėiti, jo niekur neprileidžia..."

Bet kodel žmonėms kun. Bartuška nepaaiškino, kas jį ten uždarė ir nuo kada, tai būtų tos avelės daugiau ką supratęs apie popiežiaus "nelaisvę". Juk jo niekas ten neuždarė, jis pats, gailėdamas pasaulio valdžios, užsidarė. Tie "nuožmūs italai", kurie neprileido Bartuškos bučiuot popiežiaus pantalių, — tai jo kareiviai, kurie jį saugoja, kaip tigrą kletkoje. Tris metai atgal jie buvo sustreikavę del algos pakėlimo...

Toliau nupasakojo, kad popiežius paaukojęs 8000 rublių nuo karo nukentėjusiai Lietuvai, tai tuos visus pinigus paėmė socialistai, kurių, rodosi du komitete, ir nupirkę už tuos pinigus 20 mokyklų lenkams, o lietuviams nieko nelikė.

Toliau išvadžiojo, kad prakalbų nereikia rengti, nes į prakalbas prisirenka visokių "cicilikų" su viena ranka, su viena koja, su viena akia ir kelią riksmą svatinėj, o aukų neduodą. "Tai geriausia, kad po kiek kirkios, nuneškit pas kleboną, — jis užrašys į knygas, o karui pasibaigus tas knygas padės į muzėjų, kur galės matyti kas kiek aukojo.

Nurodė, kad ir socialistai renka aukas; bet ne nukentėjusiems del karo, o tik revoliucijai, kurią po karo socialistai rengiąsi kelti.

Tai matot, kokios puikios prakalbos. O "Darbininko" N 105 skelbia jas esant geriausias ir ragina rengti visur, liepia atkreipti dėmą į Minersvillės ir Mt. Carmel prakalbas. "Dr-kas" primena, kad pirmesnėse prakalbose prisirinkdave "cicilikų" girtuoklių. Baisi melagystė. Jeigu jų prakalbose kada ir kėlė truksmą girti ir per Maliausko prakalbas išmetė lauk apie porą, tai ne socialistus, bet tikrus Dumčiaus parapijonus, kurių pavardes, reikalui prisijęsus, galia pasakyti. Tai kam siulot mums savo netikusias avelas? Juk jų patį tik tiek išmokint doros tuos nelaimingus žmones.

Kun. Dumčiaus parapijonas.

Tada vienas buvusių Amerikoj patvirtinęs, kad jis tikrai buvęs Amerikoj, nes žinąs apie pantes. Tai tik tuo budu išnešęs kailį nuo pėrimo. Tai tokio turinio buvo dr. Bielskio kalbos apie Lietuvos vargus.

Trečias kalbėjo vyčių organizatorius nuo Wilkes Barre, Pa., rodos, iš Kingston, Pa. Tas visai nieko daugiau nepasakė, kaip tik apie vyčių veikimą. Turėję pikniką, davę šaltos smetonos ir "a pys ov keik", ir išgyrė vyčių veikimą.

Antru kartu kun. Bartuška kalbėjo apie savo areštą, kad jam valdžia uždėjo 1000 markių bausmės ir į cipę pasodino. Pasigyrė, kad jis iš cipės sėdėjimo didžiuojąsis. O tą 1000 markių kada valdžia patyrė, kad nekaltas, vėl sugražino atgal.

Pasigyrė, kad lankėsi pas Romos popiežių maldauti lietuviams dienos ir aukų nuo karo nukentėjusiems. Apipasakojo, kaip jam buvę sunku prieiti į Vatikaną. Sako, žinot, koki nuožmūs italai: pilius nešiojasi ir del mažiausio pasipriešinimo juos naudoja. Taip ir Romoj apie Vatikaną apstatyta italų su peiliais ir neprileidžia. Klausinėjo visokių raštų, kas per vienas. "Gal ir bučia neprijęs, sako, jei nebučia turėjęs pažįstamą pralotą, kuris mane privedė prie popiežiaus" (bene bus pralotas Prapuolenis?). Popiežius pasisodinęs ir kalba. Išklausi viską, ko aš noriu. Kun. Bartuška sako: "Jūs mislijat, kad šv.astas kažki kas, — toks jau prastas žmogelis, kaip ir mes, da už mane mažesnis. Suvarges, užsidaręs sėdi; nevalia jam niekur išten išėiti, jo niekur neprileidžia..."

Bet kodel žmonėms kun. Bartuška nepaaiškino, kas jį ten uždarė ir nuo kada, tai būtų tos avelės daugiau ką supratęs apie popiežiaus "nelaisvę". Juk jo niekas ten neuždarė, jis pats, gailėdamas pasaulio valdžios, užsidarė. Tie "nuožmūs italai", kurie neprileido Bartuškos bučiuot popiežiaus pantalių, — tai jo kareiviai, kurie jį saugoja, kaip tigrą kletkoje. Tris metai atgal jie buvo sustreikavę del algos pakėlimo...

Toliau nupasakojo, kad popiežius paaukojęs 8000 rublių nuo karo nukentėjusiai Lietuvai, tai tuos visus pinigus paėmė socialistai, kurių, rodosi du komitete, ir nupirkę už tuos pinigus 20 mokyklų lenkams, o lietuviams nieko nelikė.

Toliau išvadžiojo, kad prakalbų nereikia rengti, nes į prakalbas prisirenka visokių "cicilikų" su viena ranka, su viena koja, su viena akia ir kelią riksmą svatinėj, o aukų neduodą. "Tai geriausia, kad po kiek kirkios, nuneškit pas kleboną, — jis užrašys į knygas, o karui pasibaigus tas knygas padės į muzėjų, kur galės matyti kas kiek aukojo.

Nurodė, kad ir socialistai renka aukas; bet ne nukentėjusiems del karo, o tik revoliucijai, kurią po karo socialistai rengiąsi kelti.

Tai matot, kokios puikios prakalbos. O "Darbininko" N 105 skelbia jas esant geriausias ir ragina rengti visur, liepia atkreipti dėmą į Minersvillės ir Mt. Carmel prakalbas. "Dr-kas" primena, kad pirmesnėse prakalbose prisirinkdave "cicilikų" girtuoklių. Baisi melagystė. Jeigu jų prakalbose kada ir kėlė truksmą girti ir per Maliausko prakalbas išmetė lauk apie porą, tai ne socialistus, bet tikrus Dumčiaus parapijonus, kurių pavardes, reikalui prisijęsus, galia pasakyti. Tai kam siulot mums savo netikusias avelas? Juk jų patį tik tiek išmokint doros tuos nelaimingus žmones.

Kun. Dumčiaus parapijonas.

Tada vienas buvusių Amerikoj patvirtinęs, kad jis tikrai buvęs Amerikoj, nes žinąs apie pantes. Tai tik tuo budu išnešęs kailį nuo pėrimo. Tai tokio turinio buvo dr. Bielskio kalbos apie Lietuvos vargus.

Trečias kalbėjo vyčių organizatorius nuo Wilkes Barre, Pa., rodos, iš Kingston, Pa. Tas visai nieko daugiau nepasakė, kaip tik apie vyčių veikimą. Turėję pikniką, davę šaltos smetonos ir "a pys ov keik", ir išgyrė vyčių veikimą.

Antru kartu kun. Bartuška kalbėjo apie savo areštą, kad jam valdžia uždėjo 1000 markių bausmės ir į cipę pasodino. Pasigyrė, kad jis iš cipės sėdėjimo didžiuojąsis. O tą 1000 markių kada valdžia patyrė, kad nekaltas, vėl sugražino atgal.

Pasigyrė, kad lankėsi pas Romos popiežių maldauti lietuviams dienos ir aukų nuo karo nukentėjusiems. Apipasakojo, kaip jam buvę sunku prieiti į Vatikaną. Sako, žinot, koki nuožmūs italai: pilius nešiojasi ir del mažiausio pasipriešinimo juos naudoja. Taip ir Romoj apie Vatikaną apstatyta italų su peiliais ir neprileidžia. Klausinėjo visokių raštų, kas per vienas. "Gal ir bučia neprijęs, sako, jei nebučia turėjęs pažįstamą pralotą, kuris mane privedė prie popiežiaus" (bene bus pralotas Prapuolenis?). Popiežius pasisodinęs ir kalba. Išklausi viską, ko aš noriu. Kun. Bartuška sako: "Jūs mislijat, kad šv.astas kažki kas, — toks jau prastas žmogelis, kaip ir mes, da už mane mažesnis. Suvarges, užsidaręs sėdi; nevalia jam niekur išten išėiti, jo niekur neprileidžia..."

Bet kodel žmonėms kun. Bartuška nepaaiškino, kas jį ten uždarė ir nuo kada, tai būtų tos avelės daugiau ką supratęs apie popiežiaus "nelaisvę". Juk jo niekas ten neuždarė, jis pats, gailėdamas pasaulio valdžios, užsidarė. Tie "nuožmūs italai", kurie neprileido Bartuškos bučiuot popiežiaus pantalių, — tai jo kareiviai, kurie jį saugoja, kaip tigrą kletkoje. Tris metai atgal jie buvo sustreikavę del algos pakėlimo...

Toliau nupasakojo, kad popiežius paaukojęs 8000 rublių nuo karo nukentėjusiai Lietuvai, tai tuos visus pinigus paėmė socialistai, kurių, rodosi du komitete, ir nupirkę už tuos pinigus 20 mokyklų lenkams, o lietuviams nieko nelikė.

Toliau išvadžiojo, kad prakalbų nereikia rengti, nes į prakalbas prisirenka visokių "cicilikų" su viena ranka, su viena koja, su viena akia ir kelią riksmą svatinėj, o aukų neduodą. "Tai geriausia, kad po kiek kirkios, nuneškit pas kleboną, — jis užrašys į knygas, o karui pasibaigus tas knygas padės į muzėjų, kur galės matyti kas kiek aukojo.

Nurodė, kad ir socialistai renka aukas; bet ne nukentėjusiems del karo, o tik revoliucijai, kurią po karo socialistai rengiąsi kelti.

Tai matot, kokios puikios prakalbos. O "Darbininko" N 105 skelbia jas esant geriausias ir ragina rengti visur, liepia atkreipti dėmą į Minersvillės ir Mt. Carmel prakalbas. "Dr-kas" primena, kad pirmesnėse prakalbose prisirinkdave "cicilikų" girtuoklių. Baisi melagystė. Jeigu jų prakalbose kada ir kėlė truksmą girti ir per Maliausko prakalbas išmetė lauk apie porą, tai ne socialistus, bet tikrus Dumčiaus parapijonus, kurių pavardes, reikalui prisijęsus, galia pasakyti. Tai kam siulot mums savo netikusias avelas? Juk jų patį tik tiek išmokint doros tuos nelaimingus žmones.

Kun. Dumčiaus parapijonas.

Sajungos Reikalai.

PROTOKOLAS

IX LSS. suvažiavimo, laikyto Chicago, Ill., Hull House svetainėje, 1, 2, 3, 4 ir 5 dd. rugsėjo 1916 m. Sesija IV.

IV sesiją atiradė vice-pirmininkas A. Petraitis 2:14 val. po pietų.

Skaityta laiškai ir telegramos: nuo V. Zemačio iš Mahanoy City, Pa., ir čekis ant \$100 namo statymui paskolos (be procentų); nuo F. Gražio iš Dayton, O.

Delegatų vardašaukis. Pasivėlino šie delegatai: J. V. Stilson ir J. Šukys pasivėlino po 24 minutes.

Raudonosios Savaitės reikalai.

Įnešimas: Išrinkti iš 3 ypautų komisiją, kuri pagamintų Raudonosios Savaitės reikalų rezoliuciją. Įnešimas didžiama balsų priimtas ir į komisiją išrinkta: V. Kapsukas, L. Pruseika ir P. Kurkulis.

Įnešimas patiekti rezoliuciją delei rinkimų kampanijos. Po trumpų apsvarstymų didžiama balsų atmetas.

A. Vasiliauskas įnešimas: IX LSS. suvažiavimo išreikšia pagėdavimą, kad LSS. kuopos visais galimais budais vestų agitaciją už Socialistų Partijos statomus kandidatus. Įnešimas perėjo vienbalsiai.

M. Dundulienė įnešimas: Kad LSS. kuopos padarytų savo apylinkės visų balsuotojų surašą ir agituotų, kad jie balsuotų už Socialistų Partijos statomus kandidatus. Įnešimas priimtas vienu balsu.

Sekretorius-Vertėjas praneša, kad 22 kuopa turi tik 36 narius ir todėl tegali turėti tik 4 atstovus, vieton 5. 22 kp. delegatai paaiškino, kad 22 kuopa šiuo kart turi jau 48 narius ir todėl delegatų skaitlius teisetas. Po trumpo kalbėjimo klausimas atmetas.

Skaityta laiškai ir telegramai: nuo Amalgamated Clothing Workers Union Local 269 iš Chicago ir \$5.00 aukų rinkimų kampanijai; nuo 154 LSS. kuopos iš Schenectady, N. Y., ir \$5.00 nepaskirtų aukų; nuo J. Benesvičiūtės iš Brooklyn, N. Y.; nuo Rusų Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto atstovo d. A. Bielenino. Dideli aplodismentai.

Pertrauka 10 minučių. Seka konstitucijos klausimas. Drg. Grigaitis žodžiu išduoda raportą, kaip konstitucijos komisijos narys. Aiškina tas aplinkybes, kuriose reikėjo galutinai sutvarkyti konstitucijos projektą, paminėdamas, kad komisijai išsiskirsčius iš vienos apylinkės, visas darbas prisijėjo atlikti jam vienam.

Kija klausimas: ar konstitucijos projektą skaityti ištisai, ar tik atskirus punktus. 45 balsais prieš 2 nutarta visų-pirma skaityti ištisai projektą. Skaitoma projekta. Paduota sumanymas aptarti visą projektą aplamai. Sumanymas nupuolė.

Įnešimas: Skaityti tik tuos klausimus, kurie pažymėti dienotvarky ir svarstyti, jeigu būtų, pačių delegatų sumanymas. Įnešimas didele didžiama balsų priimtas.

Seka naujas įnešimas: Visus konstitucijos klausime nutarimus pavesti tam-tikrai konstitucijos redakcijai, kuri visą konstituciją suredaguos ir per tinkamą LSS. įstaigą perduos visuotinam narių nubalsavimui. Įnešimas vienbalsiai priimtas. Skaitoma kuopų įnešimai: 22 kp. įnešimas: Panaikinti Veik. Komiteto įstaigą, visus gi reikalus tvarkys Pild. Komitetas. Po ilgokų diskusijų įnešimas priimta 43 balsais prieš 4. 22 kp. įnešimas: Pild. Kom. įstaigą padauginti 2 nariais, tai yra, vietoj 5, kad būtų 7 nariai.

"Kovos" Reporteris.

LAWRENCE, MASS.

Socialistai šliaužo pas kunigus.

Rugs. 10 d. čia vedė du socialistai; šliubą ėmė vienas pas kun. Jusaitį, antras pas kun. Mickevičių. Kaip parapijonis, taip ir šie neapsijėjo be trukmingų su "rudziu" veselijų.

Nestebėtina, kad katalikai išmėtinėja socialistams: taip niekinat bažnyčią ir kunigus, o kaip prieina laikas, tai ir jų delto neapsieinat be kunigų.

Vienas čia minimųjų buvo nuėjęs pas neprigulmingą kun. Mickevičių, bet jam nenusizėmėnus, buvo išvytas iš klebonijos ir turėjo eit pas Jusaitį. Mat vis už pakutė... Musų kuopiečiai vaikinai nežiuri pirmievių merginų, o tik vaikščioja su bažnytinėmis "panelėmis", o laikui atėjus — klaupia pas altorių, kunigams biznio daryti. Beje, da keli yra toki kandidatai, kurie jau ir kuopą pamiršo.

Taip, taip, "progresuoja" vyrai... Kazin kodel lawrenciečiai taip bijo civilio šliubo, kuris lėsuoja \$1.50, o jie moka \$25 kunigui.

L. S. D. neseniai turėjo pikniką ir gavo gryno pelno \$126.25. Piknikas buvo blaivus.

Čia gyvuoja Viet. L. S. K. ir yra pasiuntęs kelis šimtus dol., bet da yra izde apie tiek.

LAWRENCE, MASS.

Iš vietos moterų judėjimo.

Viduryj rugsėjo L.M.P.S. 8 kp. turėjo parengusi pikniką socialistų Maple Parke. Piknikas labai pavyko. Privažiavo jaunimo iš visos Mass. valstijos apie keletą šimtu ypauti, ir visi labai gražiai laiką praleido žaliuonyuose.

Ir L.M.P.S. kuopai tik pelno daugiau kaip šimtas dolerių.

Lawrence merginų-moterų "Birutės" klubas jau gyvuoja apie 5-6 metus, ir jis visuomet turi pasisekimo visuomenėj; kada tik parengia kokią pramogą, visuomet uždriba dešimtis dolerių.

Susitvėrus Lietuvių Mot. Pr. Susiv., lawrencietės tuoj prisidėjo prie L.M.P.S. ir dabar energingai veikia tai draugijai.

Nors išykyio visokių nesmagumų turėjo, kol prisidėjo tautininkės, kurios priklausė "Birutės" klubui: Ramanauskienė ir kitos visokiais budais grasino tai draugijėlei, jeigu prisidės prie Progresyvių Moterų Susivienijimo, tai turėsianti griuti. Ir net tos ponios išbėgo iš draugijos, visai perkeršydamos ir tt. Bet tie kerštavinai vėjais nuėjo. o dabar moterų-merginų draugija da pasekmingiau gyvuoja be tų tautiškių ponų, kurios pabėgo. Norėjo, kad joms rankas bučiuotų, kad tik nebėgtų, bet to, rodos, nebus: šliupizmo, širvydzimo ir bespalvės vėliavos gadyne, mat, praeina.

Mazoji Varguolė.

(Tąsa nuo trečio pusl.)

LIUDA

Liuda jautė, kaip viena po kitai krinta ant jos galvos senutės ašaros. Atsistojo, apkabino senutei kaklą.

—Gerai, močiute, aš paliksiu su tavim ir da lauksiu.

Du ašaroti veidai, dvi širdys, dvi našlaičių esybės, tarsi susiliejo, ir laime ir džiaugsmu pripildė mažą kambarėlį.

Dingo tamsumoje kapinių kraštas ir, pasiekęs kambarėlį, didžiojo varpo garsas padidino iškilmingos valandos šventumą.

Br. Vargšas.

Kaip ir jie daro. Salin apgavystės biznis! Aš pirkes.

DAYTON, OHIO.

Socialistai išlošė kelias bylas su fanatikais.

Jau buvo rašyta, kaip vietos fanatikai bombardavo kiaušinius d. V. Ambrozaičio prakalbas peraitą pavasarį. Į prakalbas susirinkimą buvo atėjusios 12 moterų, Nekalto Prasidėjimo draugijos narių. Kun. Griciaus pasiūlydus, norėjo suardyti prakalbas. Pakėlė salėje truksmą. Pirmininkas d. F. Gražys, negalėdamas truksmo numalsinti, paprašė publiką skirstytis; tada moterėlės pradėjo kiaušinius aidyti ir bėgo per duris lauk.

24° LSS. kp. organizatorius d. F. Gražys išpirkio "warrantą" ir areštavo 9 moteris. Nors socialistai visai neturėjo advokato, o jas gynė du advokatai, bet dvi (Lesauskienė ir Tulauskienė) buvo nubaustos po 5 dol. ir turėjo apmokėti teismo lėšas.

Už jas užmokėjo J. Gricius, kuriam teisėjas davė pipirų už kvailių žmonių siundymą prieš socialistus ir šalies įstatų laužymą.

Už apmėtymą kiaušiniiais V. Povilaičio, P. Mozuraitienės ir G. Juškos ir už svatinės apdrabstymą socialistų kuopa patraukė tas moteris teisman, reikalaujama \$500 atlyginimo. Socialistų advokatas čia buvo J. W. Sharts. Teismas traukėsi apie tris mėnesius. Fanatikai, matydami pralaimėsių, su ašaromis puolė prašyti socialistų, kad devanotų ir taikytųsi be teismo. Taip susitaikė su svatinės savininku J. Sančiu; paskui puolė prie G. Juškos ir V. Povilaičio ir moterėlės apsiėmė jiems išvalyti drabužius, ką buvo d. Ambrozaičio prakalbose apmėčiusios. Juodu taip-pat devanotų. O p. Mozuraitienė nesitaikė, tai teismas nuteisė, kad p. Lesauskienė ir Tulauskienė turi užmokėti jai \$50.00 už suterštus drabužius.

Buvo taip-pat rašyta, kad bandžio 28 d. vakare socialistai hikė draugišką susirinkimą, kur atėjo broliai Antanas ir Jonas Baltrušaičiai, pažiūrėjo per langą į salę ir matė plytą į langą; išmušė langą ir patį pradėjo bėgti, o socialistai vytiš. J. pabėgo, o Ant., prispirtas prieš upės, šoko į vandenį, perplaukė į kitą pusę upės ir pabėgo. Atvyko policija, bet nepagavo. Ant rytojais išimta "warrantas", areštuota abudu. Teismas tęsėsi visą savaitę. Katalikai buvo prisistatę vyčių armiją — 20 liudininkų; tie liudininkai prisiekė melavo; socialistai turėjo du advokatu ir jie turėjo daug darbo, kol sugavo vyčių meluojant. Teismas nubaudė J. Baltrušaitį \$25.00, A. Baltrušaitį \$38.00, viso \$113.00. Juodu tiek pinigų neturėjo užsimokėti, tai teisėjas nusiuntė į kalėjimą-workhouse. Vėliau atėjo kunigas ir saliuonikas J. Šlekis su pinigais ir išpirkio juodu iš kalėjimo.

Tada socialistai apskundė brolius Baltrušaičius į civilį teismą už lango išmušimą, reikalaujama \$150.00. Po trijų mėnesių tampymo po teismą, miesto teismas nuteisė, kad broliai J. ir A. Baltrušaičiai užmokėtų \$75.00 už langą, ką išmušė bandžio 28 d. Langas 5 pėdų ilgio ir 2 ir pusės pločio.

Šitos keturios bylos katalikams lėšavo apie \$600.00 ir visur jie liko kalti, o socialistams visai mažai lėšavo. Katalikai patį sako, kad jau daugiau neradysiu socialistų susirinkimų, nei prakalbų, nes teismas per daug juos kankina.

Tai didelė Daytono socialistų pergalė.

Kun. J. Gricius, bekeikdamas socialistus, net apsirgo, nė pamaldų negali laikyti.

WALLINGFORD, CONN.

Inėsimas priimtas 52 balsais prieš 2.

22 kp. inėsimas: Pild. Komitetas bus renkamas iš vienos apylinkės, kad savo posėdžių atlikimui galėtų laikyti suvažiavimus. Po ilgų diskusijų, kuriose dalyvavo virš 20 delegatų, inėsimas priimtas 46 balsais prieš 6.

Komisija rezolucijai sutaisyti delei Raudonosios Savaitės pranešė, kad ji pasirengus raportuoti. Skaitoma antroji rezolucija (žr. "Kovos" N 37).

Nutarta skaityti laiškus ir pasveikinimus:

Nuo K. P. Deveikio, delegato nuo 116 kuopos, iš Detroit, Mich., ir pusės dienos uždarys — \$3.00, kurie paskirstyta taip: \$1.00 namo fondui, \$1.00 politikos kankiniams ir \$1.00 L. S. F. Savo laiške drg. Deveikis aiškina, kad aplinkybių privertus turėjo dirbti ir per tai negalėjo pirmoje sesijoje dalyvauti. Priimta dideliais aplodismentais.

Inėšta ir vienbalsiai nutarta, kad suvažiavimui prisūnčiami pinigai tuo tarpu pasilikti pas laišku skaitymo komisijos nari d. V. Černiauska.

Sekė inėsimas: nedėlioje laikyti reguliarius posėdžius. Po trumpų kalbėjimų inėsimas priimtas.

IV sesija uždaryta 6:55 val. vakare, nutarus susirinkti 9 val. ryto.

Pirm. J. Šukys,
Vice-pirm. A. Petratis.

Sesija V.

V sesija atidarė vice-pirm. A. Petratis 8:15 val. ryte 3 d. rugsėjo.

Delegatų vardašaukis. Pasivėlino šie delegatai: P. Kurkulis 30 min., A. Kairys 1 val., S. Strazdas 1:15 min., K. Kliuga 40 min., A. Slesariunas 30 m., P. Pekoraitis 40 m., J. Klevas 5 m. J. Juknis, A. Vasiliasukas, A. Herman, A. Audickas, S. Tilvikas, J. Gustaitis, Bertha Herman ir L. B. Audickas sesijoje visai neužsiregistravo.

Rinkimai prezidento. Kandidatūra priėmė ir išrinkti tapo: pirmininku J. Jukelis 25 bals., vice-pirm. A. Petratis 20 balsų ir trečias kandidatas J. Šmotelis gavo 8 balsus.

Skaityta III ir IV sesijų protokolai ir tu kelias ant vietos pataisymais tapo priimti.

Duota patarimai, kad sekretorius įtrauktų protokolais svarbesnių inėsimų inėšėjų vardus. Skaityta laišakai ir telegramos: Nuo P. K-to nario J. V. Stalioraicio, iš Bridgeport, Conn. nuo P. K. nario J. P. Raulinaicio, iš So. Boston, Mass., ir \$1 L. S. D. P. Priimta dideliais aplodismentais.

Eita prie tolimesnių svarstyčių konstitucijos projekto.

Taša Pild. Kom. įstaigos su tvarkymo.

1. Konstitucijos projekte: sumanymas: Pild. Kom. skiria LSS. leidžiamų laikraščių administracijas ir nustato redakcijų biudžetus. Sumanymas priimta 39 balsais prieš 2.

2. Konstitucijos projekte: P. Komitetas iš savo darbų duoda atskaitas suvažiavimui. J. V. Stilsono pataisymas: Pild. Kom. savo veikimą skelbi organo, o atskaitas duoda suvažiavimui. Pataisymas priimtas 52 balsais prieš 2. Drg. Kapsukas reikalauja, kad jam būtų suteikta balsas pasiaiškinti, kodėl jis balsavo prieš inėsimą. Duota balsas. Drg. Kapsukas aiškina, kad jis balsavęs prieš todėl, kad inėsimas nėra pasakyta, kad Pild. Kom. raportuotų kas metai.

3. Konst. projekte: Pild. komiteta renka vienems metams visuotinas narių balsavimas (iš vienos apylinkės, kurioje visuotinu balsavimu tapo paskirta dviem metam Pild. Kom. buveinė). Projekto punktas priimtas vienbalsiai.

4. Inėsimą, kad apylinke, ku-

riuje turės būti Pild. Komitetas, pirmu kart nuskirtų dabartinis Pild. Kom., atvesta 34 balsais prieš 22.

Prie to paties inėsimu pataisymas, kad Pild. Kom. visuomet skirtų apylinke, kurioje turėtų būti Pild. Kom. buveinė, atvesta 42 prieš 14.

Drg. J. Šukio inėsimas: Pild. Kom. nominuoja apylinke, kurioje turi rasti LSS. centras, o galutinai ją skiria referendumas. Inėsimas 32 balsais prieš 15 taip jau atvestas.

5. Originalis konstitucijos projekte sumanymas: Sąjunga savo referendumu nominuoja ir nuskiria, kurioje apylinkėje turi rasti LSS. Pild. Komitetas. Sumanymas priimtas 43 balsais prieš — nebuvo.

Paduota sumanymas: Kad P. Kom. nariai tegalėtų but renkami tik iš tokių vietų, kad į nuskirtą Pild. Kom. buveinę kelionės lėšos nesiektų daugiau, kaip \$3.00 į vieną pusę. Pataisymas: Kad tą reikalą galutinai sutvarkytų konstitucijos komisija. Inėsimas ir pataisymas didžiama balsų atvesta.

J. V. Stilsono inėsimas: Pild. Kom. narius nominuoja ir renka visuotinas narių balsavimas. Inėsimas perėjo vienbalsiai.

J. Vilkelio inėsimas su A. Petračio, J. V. Stilsono ir P. Grigaičio smulkiais pataisymais: Gaunanti iš centro nuolatines algas Sąjungos darbininkai negali būti Pild. Kom. nariais. Inėsimas priimta vienbalsiai.

Suvažiavimo sekretorius užklausa, ar jis gali, sulig "Kovos" Redakcijos prašymo, duoti jai suvažiavimo tą protokolo dalį, kuri jau priimta, — nutarta kad gali duoti tik kopiją.

Skaityta laišakai ir telegramos nuo Tado Maštaro, iš W. Pullman, Ill., ir \$1 aukų Soc. Party agitacijai; nuo 19 kp. iš Brooklyn, N. Y.

V sesija uždaryta 12:40, nutarus susirinkti 2:00 po piet.

Pirm. J. Jukelis,
Vice-pirm. A. Petratis.

Sesija VI.

VI sesija atidarė vice-pirm. ninkas A. Petratis 2:05 val. po piet. Delegatų vardašaukis. Pasivėlino šie delegatai: L. Pruseika 15 min., J. Dementis 5 min., V. Prusis 10 min., A. Slesariunas 15 min. ir K. Paukštys 20 min.

S. Strazdas paduoda konkretų inėsimą: Suvažiavimą pailginti viena diena. J. Šukys pataiso: suvažiavimą tęsti taip ilgai, kiek tai pasirodys reikalinga. Po trumpo kalbėjimo balsuojama. Didžiama balsų atvesta kaip inėsimas, taip ir pataisymas.

Baigiama svarstyti konstitucijos projekta.

T. Bartkus paduoda inėsimą: Pild. Komiteto nariais tegali būti tie draugai, kurie yra išbuvę Sąjungos nariais ne mažiau, kaip 2 metus.

J. Vilkelis pataiso: Pild. Kom. nariais gali būti Sąjungos nariai, išbuvę Amerikos Socialistų Partijos nariais ne mažiau, kaip 2 metu.

Balsuojama. Perėjo originalis inėsimas 40 balsų prieš 2.

Sekretoriaus-Vertėjo rinkimo klausimas.

Skaityta IV Rajono inėsimas: Kad į Sekretorius-Vertėjus galėtų kandidatuoti tik tie draugai, kurie nominacijoje gausa ne mažiau, kaip 50 balsų. Prie inėsimu paduotas pataisymas: į sekretorius vertėjus tegali kandidatuoti tik tie draugai, kurie nominacijoje gavo nemažiau, kaip penkis nuosimčius visų balsavusių balsų. Didžiama balsų atvesta kaip inėsimas, taip ir pataisymas.

Inėšta ir didžiama balsų nutarta: IV Raj. inėsimą delei rinkimų organo redaktorių atidėti prie tų klausimų, kurie palies redakciją abelnai.

Skaityta konstitucijos projekta kas link organų redaktorių.

1. Konst. projekte: LSS. oficialių organų redaktorius renka suvažiavimai.

W. J. Butwell pataisymas: S-gos oficialių organų redaktorius nominuoja suvažiavimai, o galutinai išrenka referendum. Didžiama balsų priimta inėsimas su pataisymu.

P. Grigaičio inėsimas: Atsitikus vakansijai, redaktorius paskiria Pild. Kom. su pritarimu Liter. Kom.

A. M. Metelionio pataisymas: Atsitikus redakcijoje vakansijai, Pild. Kom. su pritarimu L. J. nuskiria redaktorius, o juos užtvirtina referendumas.

204 kp. inėsimas, kad prie "Kovos" būtų du redaktoriai, atvestas, nes tą klausimą jau seniai išrišo referendumas.

Inėsimas, kad suvažiavimas nuominuotų 3 ypatas į organų redaktorius, ir kad daugiausia rinkimuose gavęs balsų būtų išrinktas, atsitikus vakansijai užima vietą sekantis kandidatas. Sumanymas didžiama balsų atvestas.

A. Petračio inėsimas: Pirmąjį redaktorių iš suvažiavimo nominuotų kandidatų išrenka referendumas, o redaktoriaus pagalbininkus paskiria Pild. Kom. pagal rekomendaciją pirmojo redaktoriaus.

Inėsimas priimtas 36 balsais prieš 1

Skaityta 71 kp. inėsimas mokesčių klausime. Sumanymas — sumažinti narių mokesčius. Nutarta 26 balsais prieš 5 mokesčių klausimą ir tame klausime visų kitų kuopų inėsimus perduoti komisijai, kuri tą klausimą sutvarkys ir referuot suvažiavimui.

Nutarta išrinkti komisiją iš 5 narių ir į ją įėjo: J. V. Stilson, P. Galskis, E. Kurkulis, A. Vasiliasukas ir V. Rimkus.

Vienbalsiai nutarta, kad mokesčių klausime komisija savo raporta išduotų suvažiavimui pamedėlio sesijoj.

71 kp. inėsimas — panaikinti 1910 m. priimta referendumu nutarimą, kuriuomi reikalaujama, kad mokesčių 25c. ekstra metinės mokesčiai, padėta į šalį, nes tas klausimas yra paduotas referendumui.

Suvažiavimo klausime.

22 kp. inėsimas: Ne mažiau, kaip 6 mėnesiais prieš suvažiavimą atidaryti organe diskusijas suvažiavimo klausimu ir ne mažiau, kaip 3 mėnesiais prieš suvažiavimą turi būti paskelbtas suvažiavimo dienotvarkis.

Inėsimas priimtas 25 balsais prieš 3.

Kad greičiau užbaigus konstitucijos klausimą, J. V. Stilson paduoda inėsimą: visus kitus konstitucijos klausimus kuopų inėsimus skaityti ištais. Inėsimas priimtas vienbalsiai.

Skaityta kelių draugų inėsimai išleisti lietuvių kalboj Socialist Party konstitucijai. Inėsimai priimta vienbalsiai.

Kelių kuopų inėsimai — išversti ir išleisti lietuvių kalba Socialistų Partijos platforma — taip jau priimta vienbalsiai.

P. Grigaičio inėsimas: Kaip konstitucijos, taip ir platformos vertimu ir leidimu turi rūpintis Pildomasai Komitetas. Inėsimas priimta didžiama balsų.

Seka klausimas konstitucijos redakcijos. Inėšta išrinkti iš 3 narių konstitucijos redakcija. Pataisymas: konstitucijos redakcijai turi but išrinkta iš vienos vietos. Inėsimas priimtas su pataisymu.

A. Vasiliasuko inėsimas: konstitucijos redakciją išrinkti iš Chicago. J. V. Stilsono pataisymas: konst. komisija išrinkti iš Brooklyn ir Philadelphiajos. 34 balsais prieš 13 konstitucijos re-

dakciją nutarta išrinkti iš Chicago draugų. Rinkimai. Kandidatūra priimta ir išrinkti lieka šie draugai: P. Grigaitis 58 balsais, Dr. A. Karalius 47 balsais ir A. Petratis 37 balsais. Kiti kandidatai: d. S. Strazdas gavo 25 balsus ir A. Davidonis 7 balsus.

P. Grigaičio inėsimas: Konstitucijos redakciją savo darbą turi atlikti per 2 mėnesiu ir konstitucijos projektą perduoti LSS. sekretoriui-vertėjui paleisti narių nubalsavimui. Inėsimas priimtas didžiama balsų.

Konstitucijos redakcijos vardu d. Grigaitis duoda sumanymą: Konstitucijos redakcijai turi buti duota teisė į konstit. projektą įdėti ir naujų sumanymų, kurie, vienok, negali buti priešingi tam, kas suvažiavime buvo pripažinta geistina. Sumanymas priimtas didžiama balsų.

Ant vietos patarta draugams, jei kas turi kokių patėmijimų link konstitucijos, kad stengtųsi juos greičiausiai galimu laiku priduoti konstitucijos redakcijai.

Sekė inėsimas: Sąjungos ir partijos konstituciją atspauti vienoje brošiuroje. Inėsimas priimtas vienbalsiai be jokių diskusijų.

Drg. J. S. Pruselaicio inėsimas: Kad dabar, kuomet sesijoje dalyvauja L. S. F. pirmininkas K. Gugis ir A. Bulota, svarstyti klausimą LSS. santykių su L. S. F. Inėsimas 21 balsu prieš 2 priimtas.

Inėsimas: svečiams, surištiems su L. S. F., duoti patariamąjį balsą. Inėsimas priimtas.

Po ilgokų be inėsimu ginčų, drg. Dundulis paduoda sumanymą: išrinkti komisiją iš 3 ypatų, kuri, vaduodamos jau išreikštomis nuomonėmis, pagamins tam tikrą rezoluciją L. S. F. ir LSS. santykių su juo klausimu. Inėsimas priimtas ir į komisiją išrinkta: V. Kapsukas, T. J. Dundulis ir P. Grigaitis.

J. Šukio inėsimas: Laikyti vėlesnę sesiją. Po trumpo kalbėjimo inėsimas priimtas 26 balsais prieš 12.

Skaityta laišakai ir telegramos: nuo 60 kp. So. Boston, Mass.; nuo 34 kp. Waterbury, Conn.; nuo 59 kp. Jersey City, N. J.; nuo "Naujiųjų" bendrovės darbininkų per pirmininką P. Galskį. Priimta dideliais aplodismentais.

Inėšta rytoj popietinės sesijos nelaikyti. Po ilgokų diskusijų inėsimas atvestas 37 balsais prieš 7.

Sesija uždaryta 7:30 val. vakare, nutarus susirinkti po 1 val. į vakarinę sesiją.

Pirm. J. Jukelis,
Vice-pirm. A. Petratis.

Sesija VII.

VII sesija atidarė pirmininkas J. Jukelis 8:30 val. vakare.

Delegatų vardašaukis. Nepribuvo 28 delegatai.

Svarstoma kuopų inėsimai.

50 kp. inėsimas, kad į LSS. nebutų priimami tokie kandidatai, kurie priklauso prie buržuazinių politikos organizacijų. Inėsimas atidėtas į šalį, nes tą klausimą išriša LSS. ir partijos konstitucijos.

34 kp. inėsimas: LSS. turi sutaisyti taisykles, kaip ji turi žiūrėti į priešingas sroves. Po trumpo kalbėjimo inėšta išrinkti iš 3 ypatų komisiją, kuri pagamins tame klausime rezoluciją. Inėsimas priimtas 25 balsais prieš 10 ir į komisiją parašymui rezolucijos išrinkta V. Kapsukas, A. Vasiliasukas ir J. Šukys.

Sekė 22 kp. inėsimas: Kad LSS. išdirbtų aiškias taisykles santykių su Jaunųjų Socialistų Lyga ir kad paragintų savo narius organizuoti minimos Lygos kuopas visuose miestuose. Po trumpo kalbėjimo nutarta tos kp. inėsimą perduoti komisijai sutaisyti rezolucijos tuo klausimu. Ant vietos išrinkta komisija iš: J. Čeponio, M. Petrausko, A. Karalius, M. Dundulienės ir T.

Bartkaus.

Svarstoma 50 kp. inėsimas: uždrausti socialistams tvirti bepartyvius ratelius ir draugijėles. Po nekuriam kalbėjimui inėsimas 26 balsais prieš 17 atvestas, pasiremiant tuo, kad klausimas neaiškiai pastatytas.

34 kp. inėsimas: LSS. turi stengtis tvirti vaikų draugijėles. Prie inė. paduota pataisymas: Tą klausimą pavesti išrišti komisijai, parašymo rezolucijos kas link Jaunųjų Socialistų Lygos.

Seka klausimas iš dienotvarkio: Apšvietos ir susiėlpimo draugijos.

Nutarta tuodu klausimu atskirti ir kiekvieną svarstyti atskirai.

Po trumpų diskusijų klausimas kas link apšvietos draugijų atvestas ir eita prie svarstymo susiėlpimo draugijų klausimo. Nutarta klausimą susiėlpimo draugijos įsteigimo svarstyti kartu su LSS. santykiais su SLA.

Skaityta 34, 50, 86, 27 ir 1 kpp. inėsimai, reikalaujantys, kad LSS. užsiimtų organizavimu darbininkų susiėlpimo skyriaus.

Duota pataisymas: Svarstyti tik apie susiėlpimo draugiją, kaip atskirą organizaciją, o ne kaip dalį Sąjungos. Pataisymas priimtas.

Kyla ilgi ginčai, kuriuose dalyvauja veik vis sesijoje esanti delegatai. Delei laiko trumpumo klausimas pasilieka neišrištas ir atidėtas apsvartymui sekanciose sesijose.

Skaityta laiškas nuo, D. Klingos, iš Gardner, Mass., ir \$1.00 nepaskirtų aukų.

VII sesija uždaryta 10:25 v. vakare, nutarus susirinkti 9 v. ryto.

Pirm. J. Jukelis,
Vice-pirm. A. Petratis.

NETIKES LSS. 40 KP. INESIMAS REFERENDUMUI.

Ludna, kad tokios kuopos, kaip 40-toji, kurtų nariai esti Sąjungos viršininkais, nežino arba nepildo LSS. referendumu. O gal mano, kad referendumai gali eiti savo keliu, o gyvenimas ir sąjungiečiai savo. Kadangi kai-kurios kuopos patėmijo, kad tokia betvarkė gyvuoja Sąjungoj ir kreipėsi prie Pild. Komiteto, o šis patarė Sąjungos sekretoriui, kad paragintų kuopas pildyti referendumą, kurios jo nepildė, tai 40 kp., per 6 metus jo nepildžiusi ir per 8 mėnesius vargiai iš narių išrenkanti mokesčius, — daro inėsimą Sąjungos referendumui, kad ir kitoms Sąjungos kuopoms reikėtų rankioti iš narių mokesčius per apie 8 mėnesius.

Na, draugės ir draugai, apskaitliuokite, kiek tai Sąjungai darot nuostolio? 40-ta kp. sakko: "Mes gana gerai žinome, kad pradėjus jį (tą referendumą) vykdyti, galima trumpu laiku nustoti didelio narių skaičiaus, ir tuomet turėtume daugiau blogo, negu gero". Bet kur gi faktai? Gal tai, kad jūs ir dabar vargiai išrenkate mokesčius per 8 mėnesius? Kiek aš žinau, kurios kuopos mokoje išaukšto, tai ne tik jų narių skaičius nesimazino, bet priešingai, didinosi. Prie manęs yra įstoję naujų narių į kuopą ir nė vieno nėsu patėmijęs išsireikiant: kam išaukšto reikia mokėti? O jeigu tokių ir atsi-rastų, tai galima išaiškinti, kad ne kas mėnuo reikės mokėti po \$1.05, bet tik įstojant į Sąjungą, o vėliau tik po 35c mėnesiui, kaip ir kiti nariai, tai kokia išstojimo priežastis iš Sąjungos? Yra draugų, kurie dažnai vazi-nėja iš vienos vietos į kitą ir jeigu toks draugas yra išaukšto užsimokėjęs už 3 mėn., tai tuojaus nereikia sulaukyti jam organo; jis, apsistojęs kitam mieste ir gavęs darbo, prisideda prie vietos kuopos, ir tik permaino adresą, bet, panaikinus

išaukšto mokėjimą, tai tokiems nariams reikėtų, kaip tik apšvietos kuopą, tuojaus sulaukyti organą, kad ir jis už kokių dviejų-trijų mėnesių jau kitą kuopoj dalyvaus. Čia jau bereikalingas darbas "Kovos" adm. ir S-gos sekr. O panaikinus išaukšto už 3 mėn. užsimokėjimą, tai ar tuom bus panaikintas stojimas iš LSS.? Visai ne. Stojimas iš S-gos turi įvairių kitų priežastijų, tai asmeniskumai, tai "dešimtukai" ir t. t. Priėmus 40 kp. inėsimą, t. y. atmetus 1910 m. refer. N 11, par. a, padarytume S-gai materialių nuostolių. Pav., narys mažai tesuprantantis socializmą norės išstoti iš S-gos, bet jis, gėdydamasis pranešti, neateis į susirinkimą, o kp. organizatorius tuojaus nebėgs klausti, delko neina į susirinkimą, gali ir į kitą susirinkimą neateiti. Kp. org. neuina nerautis, bet neranda namie, o kada vėliau suranda, jam pasakoma: "Aš nebemanau dalyvauti". Vadinasi viena arba du mėnesius ejo organas veltui. Ar ne nuostolis S-gai? O kiek tokių atsitikimų yra? Bet jeigu dabar užsimokėjęs už tris mėnesius išaukšto taip padaro, tu nėra jokio S-gai materialio nuostolio; norėdamas išstoti, kiek dar tris mėnesius nemokėjęs ir naudotis organu ir visom nario teisėmis.

Dabar LSS. IX suvažiavimas yra nutaręs sumažinti narių mokesčius, ir gal S-gos referendumas tą tarimą priims, tai d lengviau bus sumokėti išaukšto 90c. Na, ir jeigu jau kas delei 90c išaukšto mokėjimo bėgs iš Sąjungos, bei nenorės joms rašyti, tai da neženklina, kad jis išbėgs į kitą pasaulį, nes j bus toj tamsioj minioj, kuriame mes veikiame ir skleidžiam klesinį susipratimą, ir kada sisipras, pažįs darbininkų klesne reikalus, tai tada nesigailės 90c, nė tu dešimtukai, delei kurių tuli verkia jau dvejus metus...

40 kp. nesikaito su Sąjungos nuostoliais, kokių galėtų buti priėmus jos inėsimą, bet ji tik verkia apie "narių mažėjimą". Matyt, jai rūpi turėti "daug narių", kad ir jos tarpe randasi ir tokių, kurie priguli tautininkų Sandarai, kaip tai pranešė LSS. sekret. savo raporte. Tai gi, draugės ir draugai, kam rūpi Sąjungos gerovė, tai balsuokite prieš 40 kuopos inėsimą.

Rygos Milionas.

PAPEIKIMAS VIII RAJ. AGITACIJOS KOMITETUI.

LSS. 170 kp., Chicago, Ill. savo susirinkime 10 d. rugsėdavė VIII Raj. Agitacijos Komitetui papėikimą už neveikimą ir nepildymą Rajono nutarimų.

Buvo paleista referendumas delei F. J. Bagočiaus prakaltų maršruto surengimo, bet referendumo pasekmės visai nerebu paskelbta, ir kur jis dingio, tu gal tik vienas Agitacijos Komitetas težino.

Agitacijos Komitetas išsūtinėję kuopoms laiškus, kad rengi maršrutą d. V. Kapsuki ir kad kuopos pasirupintų sve-tainių prakalbosms. Kada jau viškas buvo surengta ir tik laukta atvažiuojant kalbėtojo, Agitacijos Komitetas ima ir atsaukia jau surengtą maršrutą.

Šitoks Agitacijos Komiteto veikimas priveda prie visai nepageidaujamų rezultatu, kaip VIII Rajoną, taip ir kuopas. Stai jau 75-ta kuopa išstojo iš VIII Raj. ir prisidėjo prie X. Ir jeigu Agitacijos Kom. ir toliau taip tvarkys rajono reikalus, tai da blogesnių pasekmų galėsim susilaukti.

Kp. sekr. J. Niaura.

LSS. XI RAJ. KUOPOMS.

LSS. 116 kp. Detroit, Mich., susirinkime 20 d. rugp., nutarė atsisausti į XI Raj. kuopas ir

buvusių ra-sirinkimuo-kas reikia-riš pastar-veikia. Taip-pat-tariama m-kad reikal-ono vald. Raportas-del rajono-gane. 116 kp. Org. Pr. S. Fin. s. LSS. I. DRAU. Gerb. Kaip yra referendumu vių prieš dabar vis-Rajontui k-sti užsaky-mieste la-susirinkim-komitetas yra lietuvi. Raj. se-sakymų, Draugiš 775 Bank Ž. Farizeju-pas patį-matyty, r-kė: "aciū-ne toks, kas"... Tė-šaukdama ir dideles-ma už t-lio nuo s-dolerulka, kokias aš-kaip tos "Lietuv-ed Chic-angus b-met pasi-mas. O š-gas ar n-nenuėjo-kams bei "Darbi-trasčių aš-vadina. Ma. "New-jog šis-kad išm-šioti. Kė-kad kar-Kur did-barzdų-gaivinim Man-musų d-"metodol-kurių m-nybė Li-kai reikė-davus k-koniškos Klerik-rašinėti-mokslas" ir pamoi Naujos-Sandaros-jos princ-zodžiai, tautišky "Drau-Rutkaus-tuvių g. Klerikala-kas gi l-Rutkaus-zuvis? Su "d-malonu-nakrėčiu Anot-nos stu

ėjimą, tai tokiems...
 tuojais sulaukyti...
 ušimokėjimą, tai...
 Visai ne. Stojimas...
 įvairių kitų prie...
 ismeniškumai, tai...
 ir tt. Priėmus 40...
 y. atmetus 1940...
 1, par. a, padori...
 materialiu nuost...
 s mažai tesuapra...
 nora išstoti...
 gėdydamasis...
 susirinkimui...
 torius tuojais ne...
 elko neina į susi...
 r į kitą susirink...
 o. org. nuėina te...
 unda namie, o ka...
 randa, jam pasa...
 nanau dalyvau...
 arba du mėne...
 s veltui. Ar ne...
 ? O kiek tokių...
 ? Bet jeigu de...
 s už tris mėne...
 taip padaro, tai...
 i materialio nuos...
 nas išstoti, je...
 ėnesius nemokė...
 ganu ir visoms

buvusią rajono valdybą, kad su...
 sirinkimuose kuopos svarstyti...
 kas reikia daryt su rajonu, kur...
 ris pastaruoju laiku nieko ne...
 veikia.
 Taip-pat reikalaujama ir pa...
 tariama minėto rajono kuopoms,
 kad reikalautų iš buvusios ra...
 jono valdybos finansų raporto.
 Raportas ir kuopos tarimai kas...
 del rajono patariama talpinti or...
 gane.
 116 kp. kom.:
 Org. P. Pekoraitis,
 Pr. Sekr. J. Žilinskas,
 Fin. sekr. John K. Washkis.

LSS. I RAJ. KUOPŲ IR...
 DRAUGŲ ATYDŽIAI.
 Gerb. draugės ir draugai!
 Kaip yra nubalsuota I Raj. re...
 ferendume, — išleisti agitaty...
 vių prieš rinkimus lapelių, tai...
 dabar visos prigulincios I-mam...
 Rajonui kuopos malonėkite sių...
 ūti užsakymus, kiek reikės jusų...
 mieste lapelių. Nelaukit kuopų...
 susirinkimų, ir taip gali kuopų...
 komitetas žinoti, kiek jų mieste...
 yra lietuvių. Užsakymus siųskit...
 I Raj. sekretoriui; lauksim už...
 sakymų, nes jau laikas trumpas.
 Draugiškai LSS. I Raj. sec.
 P. Motiečius,
 775 Bank St., Waterbury, Conn.

ŽARIJOS
 Farizejus, nuėjęs į bažnyčią,
 pas patį didįjį altorių, kad visi...
 matytų, mušėsi į krutinę ir sa...
 kė: "aciū tau, Viešpatie, kad aš...
 ne toks, kaip ana tas mutinini...
 kas"... Taip daro ir "Lietuva",
 šaukdamą apie savo nekaltę b...
 ir dides dorybes ir reikalauda...
 ma už tas dorybes užmokės...
 cio nuo savo skaitytojų: bent po...
 doleruką, bent po kitą — matot...
 kokia aš cnatlyva, graži, ne taip,
 kaip tos nevalyvos "Naujienos!"
 Ku-ku.

"Lietuvos" rašytojai sako,
 kad Chicagoj įvykęs "cudas"
 angus buvęs apsiniaukęs, kuom...
 met pasibaigė LSS. suvažiavi...
 mas. O šv. Jurgio bažnyčios stog...
 gas ar ne truko, kad socialistai...
 nenuėjo klerikalams-tautinin...
 kams bernauti?
 "Darbininkas" klerikalų laik...
 raščių agentus jau apaštalais...
 vadina. Matyt, biznis nekaip ei...
 na.
 "New York Journal" rašo,
 jog šis karas tuom naudingas,
 kad išmokins vyrus barzdų nen...
 šioti. Katalikų laikraščiai rašo,
 kad karas tikėjimą gavinąs.
 Kur didesnis jo nuopelnas: ar...
 barzdų naikinime ar tikėjimo...
 gavinime?
 Man rodos, kad visiems tiems...
 musų dvasiškiems filosofijū ir...
 "metodologijū" "daktarams",
 kurių mokslu taip stebisi "Vie...
 nybė Lietuvosninkų", — da gero...
 kai reikėtų pasimokinti, kad iš...
 davus kvotimus bent iš ameri...
 koniškos High Schoolės.
 Klerikalų laikraščiai mėgsta...
 rašinėti temoje "Bažnyčia ir...
 mokslas", o išėina tik "bažnyčia...
 ir pamokslas".
 Naujosios Anglijos Tautinės...
 Sandaros ir TMD. konferencij...
 os principai — žodžiai, žodžiai,
 žodžiai, o žodžių užpakalyj —
 tautiškų kromelių vainikavimas.

"Draugas" išmaliavojo dr.
 Rutkauską, kaip geriausią lie...
 tuvių gydytoją. Ar neapsimoka...
 klerikalams tarnauti? Kitai...
 kas gi butų ir be pamislų, jog...
 Rutkauskas esąs tokia stambi...
 žuvis?
 Su "daktaru" Maliausku taip...
 malonu ginčytis, kaip su kami...
 nakrėčiu muštis.
 Anot "Darbininko" medic...
 nos studentai, rašantys strai...

psnius apie tai, kaip nuo lyties...
 ligų apsisaugoti, — tai "velnio...
 samdinių". Na, o daktarai, kur...
 rie "gydo" kunigų gaspadines,
 kad nereikėtų važinėti į "šiltus...
 vandenius", tai tikri dievo tarnai.

 Kunigų laikraščiai skundžiasi,
 kad jie vos-nevos tik kasasi,
 kaip šuo per srovę. Susimilda...
 mi, — kur jų matėte, kad laik...
 raščiai bujotų, kur razančiai...
 tarška? Juk ir pačioj katalikiš...
 kiausioje Austrijoje ir 1000 laik...
 raščių tik 100 esą katalikiškų...
 laikraščių, kaip pats "Draugas"
 sako.

 Drg. Vitkus laikraščiuose pra...
 dėjo rašinėti apie Valparaisą.
 Galima spėti, kad d. Vitkus yra...
 lietuviškų klesų mokytojas, ir...
 prireikė mokinių.

 Dr. Graičiūnas parrisamdė re...
 publikonams ir leidžia cirkulio...
 rius, agituodamas už jų kandi...
 datą į Ill. gubernatorių pulki...
 ninką Fr. L. Smithą. Jis esąs...
 lietuvių prietelis.
 Anais metais Graičiūnas, me...
 tės daktaravimą, pardavinėjo...
 lietuviams "Draugą"; dabar pa...
 davinėja republikonams lietu...
 vius.

 Kada parapijonis išgirsta ar...
 pamato žodį "vice-prezidentas",
 tai jie mano, jog tai "vyčių p...
 zidentas". Bažnytinė apšvieta...
 bujoja.

 New Philadelphijos, Pa., vy...
 čių kuopa buvo suspenduota už...
 klebono neklausimą. Klebonas...
 tvėrė naują, ir pirmam naujo...
 susirinkimui buvęs padarytas to...
 ks paklausimas: "Jeigu vyčiai ir...
 vėturės bendrai vakarais, tai...
 ar galima bus bučiuotis?"

 Lima, Ohio, tulas šventably...
 vas parapijonis nē ištole nepri...
 sileisdavo socialistų laikraščių:
 girdi, jie svetimi ir priešingi...
 katalikų "vieraui". Tam pačiam...
 parapijonui belendant prie svec...
 mos moteries galva perskelta...

 Montelloj, Mass., klebonas...
 surengė diskusijas, kad išrišus...
 klausimą: kokie laikraščiai ge...
 resni,—ar katalikų, ar socialistų.
 Liepė visiems laukti galo ir ba...
 suoti. Bet kada pora socialistų...
 gerai atsakė katalikų laikraščių...
 garbintojams, tai kunigėlio spy...
 keriai nuo pagrindų nušokinėjo...
 ir liepė publikai skirstytis; girdi,
 nereikšį jokio balsavimo.
 Džasa, kaip žvirblių prieš van...
 gą.

 "Ateitis", kitaip tariant, "ne...
 reikalingo žmogaus gyvenimas".

 Musų tautiečiai vadindavo...
 žydus "smarvėmis", "peisuo...
 čiais" ir panašiai, gi dabar jau...
 pradeda juos vadinti "ponais" ir...
 "misteriais", o gal entuziazmo...
 momentu ims juos vadinti ir...
 "musų broliais žydais?"
 Mat, kur nē Gabrielai, nē Ka...
 ruzos, nē kiti tautiški diploma...
 tai nē nosies įkšti negalėjo, ten...
 "nedaviarka" Herschfield'as p...
 rėjo ir iš vokiečių valdžios gavo...
 leidimą amerikiečiams susiraš...
 nėti su Lietuvos gyventojais.

Stebuklai ir...
 Medicina
 Beioit, Wis., pp. Bulotų ir...
 žemaitės prakalbose vienas žm...
 ogus paklausė p. Bulotą:
 "Kadangi tamta esi iš Vil...
 niaus, tai ar negalėtum pasaky...
 ti, kokia ten yra draugija ir k...
 ji šelpia, ar visus varguolius, ar...
 tik špitolnikus".
 "Tik špitolnikus ir savuo...
 sius", — atsakė p. Bulota.
 Casum Videns.

'KOVOS' KNYGYNE
 Galima gauti naujausio...
 išleidimo svarbiausius...
 raštus.

SĄJUNGOS IŠLEISTOS KNYGOS

1. Politiskas Minių Straikas...	8c
2. Kudikių Vergija Laisvoje Am. 5c	
3. Kovotojų Giesmės (Eilės)...	15c
4. Prickus Engels (Biografija) 15c	
5. Moteris ir Politika	15c
6. Kunigai, Bedieviai ir s-dem. 10c	
7. Darbininkų Priespauda ir jos... Tėrczastis	10c
8. Valsybė ir Socializmas	10c
9. Ateities Surėdymas	15c
Trimitas	75c
Ta pati, apdaryta	\$1.00
11. Darbininko Sveikata	10c
12. Soc.-Dem. Mokslo Pamatai 20c	
13. Prasikaltimai ir Prasikaltėliai 10c	
14. Penktas Priskakymas	10c
15. Oūec Konstantin	5c
16. Moteris ir Socializmas	\$1.00
Ta pati gražioje apdarus	\$1.50
17. Komunistų Manifestas	15c
18. Knypkis (Komedija)	10c
19. Kaip Mus Apvagia	15c
20. Nekaltas (Apsaka)	5c

SVETIMOS SPAUDOS KNYGOS

Alkoholis ir Kudikiai	10c
Amerikos Valstieciai	10c
Apie Dievą, Velnia, Dangų ir... Pragarą	25c
Amžinos Dainos	15c
Amerikoniškos Vestuvės (kom.)	10c
Aisopo Pasakos	\$1.25
Ta pati audeklo apdarais	\$1.50
Baltramiejus Naktis (Apsaka)	75c
Bomba (Komedija)	25c
Darbas (Romanas)	75c
Dilgelis Ziedai	15c
Džian Bambos Spjčiai	25c
Džiovo Žmogus (Apsaka)	25c
Delko Žmogui Reikia Valgyt	15c
Darbo Žmonių Istorija	25c
Daktaras Kiseniujė	\$1.00
Darbininkų Kalendorius	20c
Emilija Pleteraitė	10c
Galutinas Klesų Kovos Tikslas. 10c	
Griuvėsiuose (Apsaka)	15c
Giedros Kalendorius	20c
Gyvenimo Banga (Apsaka)	15c
Ilgaudo Kalendorius 1912 m.	25c
Istajimai Susirinkimų Vedimo. 5c	
Išvogimas iš Paviako Kalėjimo 25c	
Kodėl Aš Netikiu į Dievą?	20c
Kur Musų Bočiai Gyveno	25c
Kaip Pastoti Suv. Vals. Piliučių 15c	
Keleivio Kalendorius 1913 m.	25c
Ko Mus Mokiņa Zvaigždės	20c
Kontrabandnikai (Tragedija)	20c
Kirnikai (Eilės)	5c

'NAUJIENAS'
 DIDĮ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ?
 Kiekvieną valandą kas nors svarbaus įvyksta sviete: — mušiai karės ūke, streikai, žmonių sukilimai, mokslo išradimai, atmatnos politikoje ir t.t.
 Kiekvienas inteligentas, kiekvienas apšvietęs darbininkas seka šis žinias. Nesekant jų žinių negalima būti apšvietu.
 O ar Jus tas žinias sekate?
 Sėkiti jas galima skaitant gerą laikraštį. **NAUJIENOS**, lietuvių dienraštis, kurio savininkai yra 600 darbininkų, be baimės skelbia teisybę.
NAUJIENOS praneša naujausias ir teisingiausias naujienas iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio kasdien.
NAUJIENOS talpina indomtus ir naudingus straipsnius.
NAUJIENOS rašo geriausi ir rimčiausi Amerikos ir Europos lietuvių rašytojai.
NAUJIENAS veda žmones baigę universitetus, žinomi visuomenės veikėjai.
 Skaitykite **NAUJIENAS** kiekvieną dieną.

PRENUMERATOS KAINA:
 Chicagoj (pačta) ir Kanadoj — \$6.00 metams; pusei metų \$3.50. Europoj metams \$7.00; pusei metų \$4.00. Amerikoj metams \$5.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams \$1.75.
 Norint užsirašyti "Naujienas" išpildykite žemiau išspausdiną blanką ir pastūskite jį kartu su pinigais "Naujienoms".

"Naujienos," 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 Gerbiami Draugai:
 Pridėdamas \$..... meldžiu stūgti dienraštį "Naujienas" lemie paduoti adresu:

 Su pagarba,
 (Parašas)
NAUJIENOS
 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
 TELEPHONE CANAL 1596 CARLE, NAUJIENOS-CHICAGO

Stebuklai ir Medicina
 Beioit, Wis., pp. Bulotų ir žemaitės prakalbose vienas žmogus paklausė p. Bulotą:
 "Kadangi tamta esi iš Vilniaus, tai ar negalėtum pasakyti, kokia ten yra draugija ir kaip ji šelpia, ar visus varguolius, ar tik špitolnikus".
 "Tik špitolnikus ir savuosius", — atsakė p. Bulota.
 Casum Videns.

Agentams ant savo laidos knygu laidos — 25%.
'KOVA', 229 N. 6th Street, Kaip Aš Tapau Milionierium .10c
 Kaip Senovės Žmonės persista-tydavo Sau Zemę10c
 Kelionė per Peklą10c
 Kaip Žmogus ant Žemės Atsirado 20c
 Lengvas Budas Išmokyti Angliškai 25c
 Lekcija prie Laikrodėlio25c
 Laiskai Pasmerktųjų Mirtin20c
 Monologai ir Deklamacijos25c
 Materialistiškas Istorijos Supratimas25c
 Moteriškė ir Meilė20c
 Netikėtai (Komedija)10c
 Nihilistai (Tragedija)25c
 Popas ir Velnias (Apsaka)10c
 Paparčio Ziedas (Apsaka)15c
 Politikoji Ekonomija25c
 Raistas (Apsaka)\$1.00
 Revoliucijos Athalsiai (Apsaka) 15c
 Rusijos Caras (Monologas)10c
 Raudonas Juokas (Vaizdelis)25c
 Socializmas ir Religija10c
 Socializmas, Kuomi Yra ir tt.15c
 Seimynos Istorija10c
 Seimyniškas Lietuvių Gyvenimas 35c
 Socializmo A B C10c
 Steponaitio Raštai (Eilės ir Proza)\$1.00
 Socialistiški Ženklėliai (užsiri- buojami)25c
 Sveikata ir Kvėpavimo Iavimas 25c
 Socializmas ir Darbinikiškas Klausimas10c
 Sielos Balsai (Eilės)75c
 Sviaus (Poema, Eilės)40c
 Teatras Žmonijos Gyvenime25c
 Teisybė (Laikraštis)10c
 Tabakas25c
 Vienas Respublikos Karalių10c
 Viennos Revoliucija2c
 Vyskupas Myriel (Apsaka)8c
 Žmogaus Išsivystymas35c
 Ženybas ir Žmogaus Gyvenimo Siekinys10c
 Žemė ir Žmogus25c
 Žmogus (Apsaka)15c
 Žemės Išpažintis15c
 Žodynas Angliškos Kalbos50c
 Žmonių Skerdykla15c
 (dabartinės karės)\$1.00
 Laiskai Gromatomas 100 už\$1.00
 Atvirutės, 100 už\$1.00
 Parės Paveikslas10c
 Socialistas ir Proletaras (pa- veikslas)5c
 Revoliucijos Gimimo Momentas (paveikslas)10c
 Agentams ant savo laidos knygu duodame 50%; ant svetimos laidos — 25%.
'KOVA', 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

'NAUJIENAS'
 DIDĮ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ?
 Kiekvieną valandą kas nors svarbaus įvyksta sviete: — mušiai karės ūke, streikai, žmonių sukilimai, mokslo išradimai, atmatnos politikoje ir t.t.
 Kiekvienas inteligentas, kiekvienas apšvietęs darbininkas seka šis žinias. Nesekant jų žinių negalima būti apšvietu.
 O ar Jus tas žinias sekate?
 Sėkiti jas galima skaitant gerą laikraštį. **NAUJIENOS**, lietuvių dienraštis, kurio savininkai yra 600 darbininkų, be baimės skelbia teisybę.
NAUJIENOS praneša naujausias ir teisingiausias naujienas iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio kasdien.
NAUJIENOS talpina indomtus ir naudingus straipsnius.
NAUJIENOS rašo geriausi ir rimčiausi Amerikos ir Europos lietuvių rašytojai.
NAUJIENAS veda žmones baigę universitetus, žinomi visuomenės veikėjai.
 Skaitykite **NAUJIENAS** kiekvieną dieną.

PRENUMERATOS KAINA:
 Chicagoj (pačta) ir Kanadoj — \$6.00 metams; pusei metų \$3.50. Europoj metams \$7.00; pusei metų \$4.00. Amerikoj metams \$5.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams \$1.75.
 Norint užsirašyti "Naujienas" išpildykite žemiau išspausdiną blanką ir pastūskite jį kartu su pinigais "Naujienoms".

"Naujienos," 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 Gerbiami Draugai:
 Pridėdamas \$..... meldžiu stūgti dienraštį "Naujienas" lemie paduoti adresu:

 Su pagarba,
 (Parašas)
NAUJIENOS
 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO.
 TELEPHONE CANAL 1596 CARLE, NAUJIENOS-CHICAGO

Stebuklai ir Medicina
 Beioit, Wis., pp. Bulotų ir žemaitės prakalbose vienas žmogus paklausė p. Bulotą:
 "Kadangi tamta esi iš Vilniaus, tai ar negalėtum pasakyti, kokia ten yra draugija ir kaip ji šelpia, ar visus varguolius, ar tik špitolnikus".
 "Tik špitolnikus ir savuosius", — atsakė p. Bulota.
 Casum Videns.

Advokatas ir Notarius K. Kraucziunas
 403 Lyon Building SEATTLE, WASH.
 Veda provas asabiškai ir puse suduose. Pribuna kitas valstijas ant pakvietimo, taip gi duoda patarimus per laiškus.

Baisenybės Karės Kančių
Europoje Bus Užmirštos
 Jeigu Jus turėsit ant savo stalo gero vyno, alaus ir kitų gėrimų, kuris pirktas didžiausioj ir geriausioj gėrimų krautuvej.
 Ateikite, mes užganėdinsim jus.
J. CARTUN
 401-3-5 South St., Philadelphia, Pa.

Keystone Telephone Main 66-11.
Dr. Samuel Gordon's
 Dispensary's
 S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.
 Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas ligonį \$1.00. Pa sekmingai gydau ligonius jau 10-ti metų.
 Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto, Nuo 7 iki 9 vakaro.

Keystone Phone Main 14-28.
 Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip Rovno
 423 Pine St. PHILAD., PA.
 Priėmimo valandos: Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
 Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA
 Sutaisau receptus su didžiausia atida, neziurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gydulijū galite gauti, kokios tik pasaulijū yra vartojamos. Galite reikalaut per laiškus, o aš prisijisiu per expresą.
K. SIDLAUSKAS
 Aptiekorius ir Savininkas
 226 Broadway, kampus C Street SOUTH BOSTON, MASS.
 Tel. So. Boston 21014 ir 21013.

Prie išsinarinimo ir įspjovimū
 Tuojau įtrink D-ro Richter'io **PAIN-EXPELLER**
 Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letu- niku numylėtas naminis budas
 Tikras tikta su pažymėta marke **"IKARA"**
 25c. Ir 50c. buteliukas visose aptekose arba stačial nuo
 F. A. D. RICHTER & CO.
 14-80 Washington Street, New York, N. Y.

"LAISVE"
 Darbo Žmonių Laikraštis
 EINA DU KARTU PER SAVAITE
 Kainuoja metams Amerikoj 2.50, pusei metų \$1.25. Užrubežij metams \$3.50
 "LAISVĖJ" telpa daug gerų straipsnių, apsakų ir eilių.
 "LAISVĖ" paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.
"LAISVĖ"
 183 ROEBLING STREET
 BROOKLYN, N. Y.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE
S. L. A.
 Visi lietuvių rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.
 Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:
A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
 307 W. 30th St., New York City.

Vyrai, Bukite prie "Raudonosios Savaitės" Prisirengę!

"Raudonoji Kova", "Naujoji Gadyne". "Darbininkų Kalendorius", "Moteris ir Socializmas", prenumeratos kortos ir socialistiška literatūra, tai mūsų šviesos kibirkštys, kurias per "Raudonąją Savaitę" turime skleisti. Siųskite kuodaugiausia užsakymų!

Vietos Žinios

DEL LIETUVIŲ DIENOS.

Ir Philadelphiajį kvietė klerikalų Tautos Fondo Valdyba, kas jai patiko. Prikvietė į "komitetą susirinkimą" net 41 draugiją, jų tarpe visą kruvą "šventųjų" draugijų, dargi tokias, kurios tik iš vardo gyvuoja, ir Gabrio Biuro skyrių, užtat visos eilės pažangiųjų nepakvietė: adresų neturėję... Ir siūzdamai "negratmatni" parašytus pakvietimus nė draugijos vardo neminėjo. Pirmas susirinkimas buvo rugsėjo 7 d., antras — 17 d. Didžiama atsilankusių ten visai neturėjo įgaliojimo, bet tai nieko — visus surašė, kaip atstovus. Tik socialistai atsiskaldė atstovaut, neturėdami įgaliojimo. Jie protestavo prieš nepakvietimą visų draugijų. Pradėjus svarstyti socialistai reikalavo, kad nuo visų srovų po lygiai į vietos komitetą įeity, bet susirinkusieji nė klausyt apie tai nenorėjo. Jų ten buvo didėlė didžiama ir jie išrinko: pirmininku daktarą Klimą, vice-pirm. Alekną, komiteto nariai: Antaną Abramavičių, Trakimą, Puskepalį, Joną Grinių ir Masicką; sekretore — Masickaitę, jo pagalbininku — Šliką, Oną Auguraitienę ir Antaną Šukį. Kasierium išrinko kun. Zimblij, pinigų dabojojais — Prancuną ir Jul. Maslaucką. Jei ir per Lietuvų Dieną bus tiek tvarkos, kaip tam susirinkime, tai labai prastai išeis. Pažangiųjų draugijos rengiasi šaukt atskirą susirinkimą del Lietuvų Dienos. Tai turi greičiau įvykdyti.

Čia yra puiki lekcija ieškantiems per laikraščius merginų bei vaikų apšvedimui.

V. S.

UŽMUSTAS DELEI KORTŲ.

Italų republikonų klube, E. Haines St. ir Osceola ave., susivaidijo du italu delei lošimo kortomis. Vienas judviejų, Umilo Mozello, 28 metų, buvo nušautas, antras pabėgo.

25,000 NUODŲ VARTOTOJŲ

Labdarybės įstaigos susekė, kad Philadelphiajį esą 25,000 opiumo, morfinos ir kitų migdomųjų vaistų vartotojų. Tais vaistais svaiginasi daugelis žymių daktarų, bankininkų, milijonierių ir net profesorių.

AUTOMOBILIŲ VOGIMAS.

Nuo sausio 1 d. šių metų iki šiol Philadelphiajį pavogta 810 automobilių, kurių visų vertė esanti \$600,000. Per 18 paskutinių dienų pavogta 88 automobiliai, kurie kainuoja \$71,139.

PRAKALBA SOCIALISTŲ KANDIDATO Į PREZIDENTŲ.

Lu Lu Temple svetainėje, 1337 Spring Garden gatv., ketverge rugs. 28 d., 8 val. vakare, kalbės ALLAN L. BENSON, socialistų kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus. Drg. A. Benson yra labai geras kalbėtojas ir vienas gabiausių Amerikos laikraštinių. Jis yra autorius žinomųjų veikalų: "The Truth About Socialism" (Teisybė apie Socializmą), "Our Dishonest Constitution" (Mūsų apgavingoji konstitucija), "Inviting War to America" (Karo kvietimas Amerikon) ir daugelio kitų. Visi Philadelphiajios lietuvių socialistai turėtų ateiti ir kitų atsivestį pasiklausti d. Bensono prakalbos.

"GAZAUNĖS" DARBININKAI LAIMĖJO STREIKĄ.

Atlantic Refining kompanijos ("gazaunės") darbininkai laimėjo streiką. Mokesčio pakelta po 40c dienai. Didelė streikininkų dalis buvo lietuvių.

DAINININKŲ ATYDŽIAI.

Ateinančioj pėnycioj, rugs. 22 d. įvyks susirinkimas LSS. 1 kp. Choro L. Rep. Klube, 322 N. 9th St. Visi choro nariai ir nė nariai, kurie tik mylite dainuoti, malonėkite atsilankyti, nes, vėsaros karščiams praėjus, manome pradėti dainuoti. Tai gi nepamirškite, atsilankykite kuoskaitlingiausiai.

Choro rašt. K. J. Giedrys.

SUSIRADO KAVALIERIŲ PER LAIKRAŠTĮ...

Viena Manton gatvės gyvenašlė parsikvietė kavaliierių net iš Kanados. Mat ji pamatė laikraštį, kad vaikas ieško merginos ar našlės apšvedimui. Ji ir parsikviečia kavalierių, kuris pasirodo esąs rusas. O kiek ji turėjo bėdos ir kiek lėšavo tas kavaliierius, kol ji nuo jo atsikratė. Ji už jo tekėti nenorėjo. Tada jis pareikalavo iš jos kelionės lėšų. Jinai atsiskak lėšas mokėti. Jis ją 9 d. rugs. areštavo. Nabagė, turėjo užsimokėti \$30 už kauciją ir puolė to kavaliieriaus persiprasinėti. Gavęs nuo gyvenašlės \$55, jis susitaikė ir atgal paspruko į Kanadą.

Čia yra puiki lekcija ieškantiems per laikraščius merginų bei vaikų apšvedimui.

V. S.

UŽMUSTAS DELEI KORTŲ.

Italų republikonų klube, E. Haines St. ir Osceola ave., susivaidijo du italu delei lošimo kortomis. Vienas judviejų, Umilo Mozello, 28 metų, buvo nušautas, antras pabėgo.

25,000 NUODŲ VARTOTOJŲ

Labdarybės įstaigos susekė, kad Philadelphiajį esą 25,000 opiumo, morfinos ir kitų migdomųjų vaistų vartotojų. Tais vaistais svaiginasi daugelis žymių daktarų, bankininkų, milijonierių ir net profesorių.

AUTOMOBILIŲ VOGIMAS.

Nuo sausio 1 d. šių metų iki šiol Philadelphiajį pavogta 810 automobilių, kurių visų vertė esanti \$600,000. Per 18 paskutinių dienų pavogta 88 automobiliai, kurie kainuoja \$71,139.

PRAKALBA SOCIALISTŲ KANDIDATO Į PREZIDENTŲ.

Lu Lu Temple svetainėje, 1337 Spring Garden gatv., ketverge rugs. 28 d., 8 val. vakare, kalbės ALLAN L. BENSON, socialistų kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus. Drg. A. Benson yra labai geras kalbėtojas ir vienas gabiausių Amerikos laikraštinių. Jis yra autorius žinomųjų veikalų: "The Truth About Socialism" (Teisybė apie Socializmą), "Our Dishonest Constitution" (Mūsų apgavingoji konstitucija), "Inviting War to America" (Karo kvietimas Amerikon) ir daugelio kitų. Visi Philadelphiajios lietuvių socialistai turėtų ateiti ir kitų atsivestį pasiklausti d. Bensono prakalbos.

Nuo Administracijos

RAUDONASAI "KOVOS" NUMERIS.

išeis padidintas ir išpuostas daugybe gražių paveikslų. "Kovos" Redakcija prie jo redagavimo specialiai jau išanksto prisirengė.

Draugai, "orderiuokite" šio raudonojo numerio kuodaugiausia, kad laike "Raudonosios Savaitės" dešimtį tukstančių ekzempliarių "Kovos" pasklystų, po darbininkų grįčias!

Užsakymų neatidėliokite, nes suvėluoti užsakymai gali nevisi but išpildyti. Agentai už šio numerio platinimą gaus 50%. Numerio kaina 5c.

Kuopų Susirinkimai

GARDNER, MASS.—LSS. 89 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio 1 d. spalio, Socialistų svetainėje, pradžia 1 val. po pietų. Draugai ir draugės! Malonėkite atsilankyti paskirtu laiku, turime daug svarbių dalykų. Visiems žinoma, kad artinasi "Raudonoji savaitė", turim prie jos visi prisirengti. — M. Jakubonis.

NEW YORK, N. Y.—LSS. 52

kp. literatiškas susirinkimas įvyks 28 rugsėjo, po N 140 E. 19th St., New York, N. Y., 7:30 val. vak. Malonėkite visi atsilankyti, nes turėsime daug svarbių dalykų. Be to, bus diskusijos, kurių temos čionai neminėsimė, išgirsit atsilankę. — Sekr. A. Plečkaitis.

MONTELLO, MASS.—LSS 17 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 24 d. rugsėjo, 10 val. iš ryto, L. T. N. svetainėje. Draugai! Pasirupinkit visi atsilankyti, nes bus daug svarbių reikalų, kaslink "Raudonosios Savaitės". — Fin. sekr. K. A. Tamoliūnas.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Darb. Lit. Dr-jos 23 kp. ekstra susirinkimas įvyks 23 rugsėjo (subatos vakare), 7:30 val. po N 327 Pearl St., Brooklyn, N. Y. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes reikia nомуoti centro viršininkus ir organą busiantiems metams. Sekr. A. Petrika.

CLEVELAND, OHIO.

L. D. L. D. 22 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalį 6 d. Žvaigždės svetainėje. Draugai ir draugės, malonėkite atsilankyti, turėsime daug svarbių dalykų apsvarstyti; yra prisijusta blankos nominavimui centro valdybos. Sekr. J. Čečeta.

COLLINSVILLE, ILL.

Aukos L. S. D. P. ir Soc. P. ag. F. Aukos L. S. D. P.: LSS. 18 kp. \$5.00; J. Dirvelis, J. Laukus po 50c; P. Peika, J. Shilleris, A. Balsutis, F. Pipiras, J. Koenig-Karalius, St. Stankus, M. Gavėnė, F. Skamarakas po 25c; J. Chehenauskas 15c; K. Povilaitis, F. Rakaitis, J. Vasiliauskas, P. Kusevičia po 10c. Viso \$8.55. Aukos į Agit. Fondą: LSS. 18 kp. \$1.50; A. M. Metelionis 50c; J. Seponavičė, M. Steponavičienė, A. Kurelaiteienė po 10c. Viso \$2.30. Aukos pasiūnčia "Kovos" adm. Viso \$10.85. T. Skamarakas.

FITCHBURG, MASS.

10 d. rugs. LSS. 134 kp. surengė koncertą, kuriame buvo renkamas aukos Rev. ir Kank. Selp. fondin. Aukavo šios ypatos: J. Mraška \$1.00; P. Murnikas 50c; M. Povilaitis, E. Tamulionienė, J. Sružas, J. A. Samulėnas, M. J. Povilaitis, O. Adomavičiūtė po 25c. Viso suaukavo \$3.00. Smulkių aukų surinkta 92c. Viso pasiūnčių \$3.92. J. A. Samulėnas.

LUZERNE, PA.

Drg. B. Kačkaskas aukavo Soc. Partijos agitacijai \$1.00.

J. Bindokaitis Wash. valst agit. aukavo 20c.

HARRISBURG, ILL.

Aukos Washingtono valst. agitacijai. Siūnčia LSS. 187 kp. narių mokėtis ir aukas agitacijai Washingtono valst. LSS. 189 kp. rugs. 10 d. laikytame susirinkime paukavo iš-k. izdo \$2.00. A. Raugelis, rašt.

WATERBURY, CONN.

Auka Soc. Partijos agitacijai. LSS. 34 kp. draugai suaukavo Socialist Partijos agitacijai \$32.75. Pinigus "Kovos" adm. jau pasiuntė Chicagoj ir Nacionalj S. Partijos Komitetą. "Kovos" adm. P. Kurkulis.

MINDEN, W. VA.

LSS. susirinkime, rugp. 20 d. draugai nutarė paaukauti kankinių šelpimui. Aukavo sekanti draugai: Petras Grigaliūnas \$1.00; Jonas Guzmanuskas 25c; Jonas Janonis 50c; Kazj Strupickas 50c; Pov. Limmer 25c; Ig. Lengevič 1.00; J. Salamonas 50c. Viso \$4.00. Už aukas tariu širdingą aciu. St. Labanauškas. Administracija pinigų negavo. P. Kurkulis.

KARĖS BELAISVIŲ ATSIŠAUKIMAI.

Jaktimavičius Vincas, ieško pusbrolių: Juozo ir Justino Bielaševičių, kuriuodu paeina iš Vilkijos, Kauno gub. ir pavieto. Gyvena New Yorke. Adresas: Wincenty Jachimovitsch, 5516 22 Kamp. Gefang. lager, Stargard in Pom. Germany.

Rupšis Stanislovas iš Krukių, Papilės valsč., Šiaulių pav., randasi vokiečių nelaisvėj ir prašo nuo brolio, gyvenančio Amerikoje pašalpos. Adresas: Stanislav Rupschis, 30 Kamp. 5437 Gefang. lager, Stargard in Pom. Germany.

Zilinskas Mamertas iš Pakutavėnų, Kulių par., Telsių pav. Metai kaip vokiečių nelaisvėj, ieško brolio Petro Zilinsko, kuris 4 metai Amerikoje, arba žinančiuosius Petra, prašo pranešti. Adresas: Mamert

Zilinski, Gefangenen lager, Altdamm 1 in Pom., Germany.

Cerniauskas Petras Prozarakių miest., Dysnos par. Viln. gub. ieško brolio Povilo Cerniausko, kuris gyvena Donnacona, Canada. Adresas: Piotr Czerniavski, Altdamm, Gefang. lager, 1, 4 camp. Germany.

Tirevičius Petras, randasi nelaisvėj Vokietijoj nuo rugp. 31 d. 1914 m., ieško dėdės Jacento Pociaus, kuris paeina iš Sektėnų sodž., Telsių pav.; žinančius prašo pranešti šiuo adresu: Kriessgefandenen lager N 1, Altdamm 2 Kamp. Peter Tirevicz.

Bulonius Kazimieras, iš Simonių par., Kauno gub. ieško brolio Jurgio, kuris pirmiausia gyvena Chicagoj. Adresas: Germany, Kriessgefandenen, 172, Kasimir Zulon, Post Porchim, Feldberg, Mecklemburg.

Jezekevičius Tamas, iš Kopeniškių, Trakų pav. Viln. gub. randasi Vokiečių nelaisvėj. Sakosi turis daug giminių Philadelphiajį, bet nežinašs adresu, todėl prašo gimines atsišaukti. Adresas: Germany, Kriessgefandenen Hameln, Jezekevicz Tamas, Unt.-of. 15193, 6 komp.

Zvirblis Juozas, Rimečių sodž. Lodakių par. Vilk. pav. ieško brolio Stanislovo. Adresas: Deutschland, Elbing Locomotiv fabrik, F. Schnicnai Treinkenhof, Jozef Zvirblis.

Krajauskas Rokas, iš Kurtuvėnų par., Šiaulių pav. Kaun. g., randasi Vok. nelaisvėj nuo 20 rugp. 1914 m., ieško brolių: Jurgio, Martino ir Izidoriaus. Adresas: Rock Kraevski, Komp. 7, Gefang. lager, Cottbus 1, Germany.

PATARMĖS MERGINOMS
Apie Lyties Dalykus
PARAŠĖ M. H. SANGER
Su paveikais
LABAI NAUDINGA IR PAMOKINANTI KNYGA. Kaina 50c.
Reikalavimus ir pinigų siųskit šiuo adresu:
J. STROPUS,
6 Loring St., So. Boston, Mass.
Pinigus geriausiai siųst money orderiu, bet kam tas neparanku, gali siųst pačtos markėmis.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Ar slinkta jums plaukai? Ar užkrestis kokią nors ne sveikumą? Ar limpanči plaukai? Ar plaukai, bel pradėję plikti? Ar kenčia kas iš aukščiau pasakytų ligų, tai stenkitės apsaugoti jos. Užsakykite iluostrota knyguote "Jūsų plaukai".
"TEISYBĖ APIE PLAUKUS."
Parašalta europos garšingo specialisto, kurioje randas įvairios žinios: Gražybe plaukų,—sudejimas plaukų ir odos galvos. Priežastis slinkimo plaukų ir žilumas.—Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai 1 penkis savais turetį gražius plaukus.—Žil plaukai.—Barzda.—Ir deka vones nuo užgaudintų kilėtų.
GYDYMAS DYKAI.
Mes galėme pertikrenti kiekvieną, kad gyduoles CALVACURA sulauko slinkink plaukų prašalina plaukotes ir augina gražius plaukus už 10 centu arba krašos markoms prisiūtus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiuocėme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knyguote "Taisybe Aple Plaukus." Išplaukete žemiau atspaus-tą kuponą ir siuskete šianden. Union Laboratory, Box 542, Union, N. Y. UNION LABORATORY, N. Y.
Stuči 1 dodamas 10 centu del apmokėjimo kaštų persiūtimo, meldžiū išsiuot map tolaus Jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knyguote "Taisybe Aple Plaukus." Paslunketo sykiu kopuna su Jusu antrašu.)

NUSIPIRKITE

Visiems naudinga Yla už... \$1.00
Skurinis diržas apsaugojimui pinigų... \$3.00
Skrynutė giminių raidžiū... \$1.00
Reikalaujanti tų daiktų parasykite pilnus adresus, net ir kokiam paviere (county). Pinigus reikia prisiųsti registruotame laiške arba Money Orderiu.
M. M. DOVIDAITIS,
501 So. Heald St.
Wilmington, Del.

Užsirašykite Moterų Laikraštį

"Moterų Balsas" leidžiamą L. M. P. S. A. syki į mėnesį, 16 pusl. dydžio.

"Moterų Balsas" išeis spalio 1 d. š. m. Tai bus pirmas lietuvių moterų laikraštis, kaip Amerika gyva!

"Moterų Balsas" yra leidžiamas, kad pakelti nuo amžių tamsos ir prietarų pavergtą mūsų moterį.

"Moterų Balsas" rašys apie moterų darbininkų reikalus, vaikų auklėjimą, turės specialų sveikatos skyrių, vaikų skyrių, suteiks žinių iš moterų judėjimo, aiškins moterims politikos teises, paduos daug naudingų patarimų apie maisto gaminimo ir t.

Žodžiu, "Moterų Balsas" bus moterims tikroju jų gyvenimo veidrodžiu.

Lai nei viena susipratusi moteris nepasilieka neprisiđėjusi prie "Moterų Balso" leidimo.

"Moterų Balso" kaina metams \$1.00; pusei metų 55c. Pavienis numeris 10c. Agentams nuo pav. numerių pardavinėjimo duodamas 35%.

Pinigus ir visus užsakymus siųskite:

"MOTERŲ BALSAS,"
229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

NEW KENSINGTON, PA.
LSS. 151 kp. ag. Wash. valst. aukavo \$1.50. Pinigus prisiuntė K. Sukys.

"Darbininkų Kalendorius" 1917m.

AGENTAI SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Biznieriai siųskite pagarsinimus!

"Darbininkų Kalendorius" 1917 metams, kurį yra nutarusi išleisti LSS., jau pradėtas spausdinti.

Bus tai idėjinis Kalendorius, kuriame tilps daug puikių raštų iš darbininkų judėjimo ir gyvenimo; be to tilps įvairių mokslo straipsnių, daug dailiosios literatos, eilių, visokių svarbių statistikos žinių ir dailės paveikslų.

Tatai svarbu, kad "Darbininkų Kalendorius" būtų paskleistas darbininkų miniose kuoplačiausia, kad jis rastųsi žėdno darbininko bute. Idėjos žvilgsniu sitokį Kalendorių yra begalo svarbu išplatinti.

Draugai-agentai, Jūs sukate visą mūsų LSS. "bizniškąjį ratą",—perskaitę šį pranešimą, sukruskite visi kaip vienas ir prisiųskite mums savo užsakymus (orderius). Orderiuokite Kalendoriaus tiek, kiek tik galėsite išparduoti. Kalendoriaus kaina 25c. Agentams, kurie išanksto užsisakys nemaziau 20 ekz., duosime 50%. Gerai būtų pinigų gauti išanksto.

Meldžiū visų mūsų kuopų, lai kiekviena savo susirinkime nusprendžia, kiek ekzempliarių Kalendoriaus galės išplatinti. Orderius malonėkite priduoti kuogreičiausia, kad zinotume kiek ekzempliarių spausdinti.

Biznieriai, malonėkite taip-pat išanksto siųsti savo skelbimus. Skelbimų kainos Kalendoriuje:

Už pilną puslapį—\$15.00; už pusę puslapio—\$8.00; už ketvirtą dalį puslapio—\$5.00; už aštuntą puslapio dalį—\$3.00. Sykiu su skelbimu malonėkite prisiųsti ir pinigų. Jei norėsite, kad su apgarsinimu tilptų ir Tamstų paveikslas, tad už "kliše" primokėsite \$1.50.

Kadangi jau laiko liko mažai, tad kuopos lai pasirūpina "Darbininkų Kalendoriaus" platinimą sutvarkyti kuoveikiausia. Lai nei viena kuopa nepasilieka be užsakymų, nes tai būtų "smertelinas griekas". Gerai sutvarkius platinimą, Kalendorius galėtų mums atnešti didelės dvasinės ir materialės naudos.

P. Kurkulis, adm.

Rosenbaum, SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiajioje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Ėmaino pinigus ir išsiuonia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikletų.

Pardodamo geležinkelių tikletus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Platinkite "Kovos"

PIRKITE PRENUMERATOS KORTAS! "Kovos" Administracija vel spausdino prenumeratos kortas rios parduoda po 25c viena. U vieną tokią kortą prenumeratoris gauna per 6 savaites laikraštį "Kovą".

Agentams šios kortos parduoda 5 is sykiu, uzmokant iskalno 10.00 nuo kurių lieka agentui 25c uz viena.

Kiekvienas kuopos ir šiaip agenturi turėti šių kortų. Su tokiomis galėsite užrašyti "Kovos" tokioms ypatoms, kurios nenorėba neišgali iš sykiu už visus mėnesius mokėti.

Kuopos, rengdamos vakarus ir balius, gali duoti šias kortas pažangios tiketų. Pavyzdin, jeigu nusiperka įžangos brangiau (tiketą) už 50c, gauna prenumeratos kortą už 25c, už kurią eis per 6 savaites "Kova". Kuopai tokių kortų kaštuoja tik 20c. Reikia, vis vien nuo įžangos tiketo kuopa užduoti 30c, o sykiu kiek tai prisidėsi, iš apšvietos platinimo ir "Kovos" pėkėlimo!

Kuopų valdybos turėtų pridėli savo literatos agentus, kad kiekvienas jų turėtų visada paruoštų šių kortų.

P. Kurkulis, "Kovos" adm.

Samoninga gaspaldn

visada turi savo namose butelius Doro Richterio

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis budas įtrinimui su skandėjimo Reumatizmo, peršalimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tiktais su pažymėta marke "IKARA" Še. ir 60c. butelinas visose aptainose ir stadijose su P. AD. RICHTER & CO. 96-98 Washington Street, New York, N. Y.

PARSIDUODA

Lietuviška čeverykų taisymo dirbtuva, su visais įrankiais su polišavimo mašina. Dirbtuvų gyvuoja virš 20 metų. Biznina labai gerai. Priežastis padavimo — nesveikata. 232 N. 11th St., Philadelphia, Pa.

AGENTAI SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Biznieriai siųskite pagarsinimus!

"Darbininkų Kalendorius" 1917 metams, kurį yra nutarusi išleisti LSS., jau pradėtas spausdinti.

Bus tai idėjinis Kalendorius, kuriame tilps daug puikių raštų iš darbininkų judėjimo ir gyvenimo; be to tilps įvairių mokslo straipsnių, daug dailiosios literatos, eilių, visokių svarbių statistikos žinių ir dailės paveikslų.

Tatai svarbu, kad "Darbininkų Kalendorius" būtų paskleistas darbininkų miniose kuoplačiausia, kad jis rastųsi žėdno darbininko bute. Idėjos žvilgsniu sitokį Kalendorių yra begalo svarbu išplatinti.

Draugai-agentai, Jūs sukate visą mūsų LSS. "bizniškąjį ratą",—perskaitę šį pranešimą, sukruskite visi kaip vienas ir prisiųskite mums savo užsakymus (orderius). Orderiuokite Kalendoriaus tiek, kiek tik galėsite išparduoti. Kalendoriaus kaina 25c. Agentams, kurie išanksto užsisakys nemaziau 20 ekz., duosime 50%. Gerai būtų pinigų gauti išanksto.

Meldžiū visų mūsų kuopų, lai kiekviena savo susirinkime nusprendžia, kiek ekzempliarių Kalendoriaus galės išplatinti. Orderius malonėkite priduoti kuogreičiausia, kad zinotume kiek ekzempliarių spausdinti.

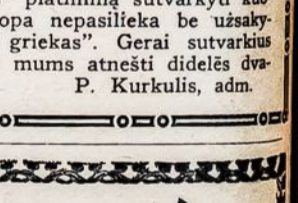
Biznieriai, malonėkite taip-pat išanksto siųsti savo skelbimus. Skelbimų kainos Kalendoriuje:

Už pilną puslapį—\$15.00; už pusę puslapio—\$8.00; už ketvirtą dalį puslapio—\$5.00; už aštuntą puslapio dalį—\$3.00. Sykiu su skelbimu malonėkite prisiųsti ir pinigų. Jei norėsite, kad su apgarsinimu tilptų ir Tamstų paveikslas, tad už "kliše" primokėsite \$1.50.

Kadangi jau laiko liko mažai, tad kuopos lai pasirūpina "Darbininkų Kalendoriaus" platinimą sutvarkyti kuoveikiausia. Lai nei viena kuopa nepasilieka be užsakymų, nes tai būtų "smertelinas griekas". Gerai sutvarkius platinimą, Kalendorius galėtų mums atnešti didelės dvasinės ir materialės naudos.

P. Kurkulis, adm.

Rosenbaum, SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiajioje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Ė